

KOBİ'LERİN YILDIZI SALGINDA PARLADI

İSO'nun 'İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' raporuna göre, şirketlerin 2020'deki net satışları yüzde 21.7 artarak 191.1 milyar TL'ye yükseldi.

Teknolojinin payı yükseldi

BAHÇIVAN, şöyle devam etti: "İSO İkinci 500 verileri, Türk sanayiinin uygun finansman koşulları bulunduğu zaman sağlıklı büyüme yolunda üretimin gücüne güç katmaya hazır olduğunu ortaya koymuştur. İSO İkinci 500 kapsamındaki şirketlerde orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payının 2020 yılında 3.1 puan artarak yüzde 29.5'e yükselmesi de gelecek adına dikkate değer bir göstere."

Erdal Bahçivan

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO), 'Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' araştırmasının ardından, daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan 'İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nu da açıkladı. Buna göre İSO İkinci 500'ün 2020'deki üretimden net satışları yüzde 21.7 artarak 191.1 milyar TL'ye yükseldi. İSO Yöne-

tim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "İSO İkinci 500'ün özellikle üretimden net satışlarını yüzde 6 artırmış olmasından başlayarak, ihracat, istihdam, kârlılık, finansman giderleri, teknolojik yapı, Ar-Ge harcamaları gibi birçok parametrede beklenenden parlak sonuçlar verdiğine tanıklık ediyoruz" dedi.

İSTİHDAMI ARTIRDILAR

Bahçivan, şunları söyledi: "KOBİ'lerimizin ihracat performansının da hem Türkiye'den hem de İSO 500'den olumlu anlamda ayrıştığını görüyoruz. Bu zor yılda Türkiye genelindeki gibi İSO 500'de de ihracat kaybı yaşanırken, İSO İkinci 500'ün ihracatını yüzde 1.2 artırması her türlü takdiri hak ediyor. Yine İSO İkinci 500'ün istihdam artışının İSO 500'e göre daha güçlü bir oranda, yüzde 4.6 olarak gerçekleşmesi de önemli bir sonuç olarak değerlendirilmeli."

İŞTE EN BÜYÜK 10 ŞİRKET

20192020Şirket Satış
(milyon TL)

.....1Murat T. Kablo.....578.9

1032Metal Matris578

973RTM Tarım571.4

724Arbel Bakliyat571.2

605Söke Değirmencilik.....570.9

1266Telateks Tekstil570

.....7Kangal Termik Sant.....569.4

708Yılmaz Redüktör566

-9-.....-

2710Mes Yağ ve Gıda.....563.9

ISO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020" araştırmasının sonuçları açıklandı

Salgında KOBİ'lerin ciro ve kârları arttı

Net satışlar arttı

ISO, mayıs ayında açıkladığı "ISO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020" araştırmasının ardından, daha çok küçük ve orta boy niteliğindeki kuruluşları kapsayan "ISO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020" araştırmasının sonuçlarını da açıkladı. ISO İkinci 500'ün 2020'deki üretimden net satışları yüzde 21,7 arttı ve 157 milyar TL'den 191,1 milyar TL'ye yükseldi. ISO İkinci 500'ün üretimden net satışları, 2018'deki yüzde 27,8'lik güçlü artışın ardından 2019'da da yüzde 14,2 ile nispi bir yavaşlama eğilimi göstermişti. Pandemi nedeniyle işletmelerin kapandığı üretimin yavaşladığı 2020'de ISO İkinci 500'ün üretimden net satışlarının hız kazanması dikkat çekti.

KOBİ'ler desteklenmeli

SALGININ devam eden olumsuz etkileri nedeniyle 2020 genelinde Türkiye'nin toplam ihracatı yüzde 6,2 gerilerken sanayi ihracatındaki düşüş yüzde 6,6 ile biraz daha hızlı gerçekleşti. ISO 500'deki ihracat kaybı ise yüzde 12,8 ile Türkiye ve sanayi sektörü geneline göre daha yüksek oldu. Buna karşın aynı yılda ISO İkinci 500'ün ihracatı yüzde 1,2 oranında artarak 9,9 milyar dolara yükseldi. Böylece ISO İkinci 500'ün Türkiye toplam ihracatı içindeki payı yüzde 5,9, sanayi ihracatı içindeki payı ise yüzde 6,1 oldu ve her iki oran da 2019 yılına göre 0,5 puan artış kaydetti. ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, KOBİ'lerin potansiyelinin daha fazla teşvik edilmesi gerektiğini vurguladı. 5'te

Ağırlıklı olarak küçük ve orta boy firmaların oluşturduğu Türkiye'nin İkinci 500 sanayi şirketleri salgın yılı olan 2020'de cirolarını yüzde 21,7 artırarak 191,1 milyar liraya çıktı. Türkiye'nin ihracatının gerilediği 2020'de 500 şirket ihracatını yüzde 1,2 artırmayı başardı. 500 şirketin faaliyet karı ise 2019 yılına göre yüzde 71,1'lik artışla 28,8 milyar liraya yükseldi

Üretimden net satışlar baz alınarak yapılan **ISO İKİNCİ 500**'ün 2020 yılı sıralamasına bakıldığında; Murat Ticaret Kablo 578,9 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Onu çok küçük bir farkla ve yine 578,9 milyon TL ile Metal Matris takip ederken, RTM Tarım Kimya 571,5 milyon TL ile üçüncü oldu. **ISO İKİNCİ 500**'ün bu yılıki listesine 119 yeni sanayi kuruluşu girdi.

Salgında KOBİ'lerin ciro ve kârları coştu

Ağırlıklı olarak küçük ve orta boy firmaların oluşturduğu Türkiye'nin ikinci 500 sanayi şirketleri salgın yılı olan 2020'de cirolarını yüzde 21,7 artırarak 191,1 milyar liraya çıktı. Türkiye'nin ihracatını gerilediği 2020'de 500 şirket ihracatını yüzde 1,2 artırmayı başardı. 500 şirketin faaliyet karı ise 2019 yılına göre yüzde 71,1'lik artışla 28,8 milyar liraya yükseldi

ISTANBUL Sanayi Odası (ISO), Mayıs ayında açıkladığı **"ISO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020"** araştırmasının ardından, daha çok küçük ve orta boy niteliğindeki kuruluşları kapsayan **"ISO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020"** araştırmasının sonuçlarını da açıkladı. Buna göre, **ISO İkinci 500**'ün 2020 yılındaki üretimden net satışları yüzde 21,7 artarak 157 milyar TL'den 191,1 milyar TL'ye yükseldi. **ISO İkinci 500**'ün üretimden net satışları, 2018 yılındaki yüzde 27,8'lik güçlü artışın ardından 2019 yılında yüzde 14,2 ile nispi bir yavaşlama eğilimi göstermişti. 2020 gibi pandemi koşullarının çok özel kılıdğı, birçok işletmede kapanma ve üretim yavaşlamasının yaşandığı bir yılda, % ve dış talepteki dalgalanmalara rağmen ISO İkinci 500'ün üretimden net satışlarının hız kazanması dikkat çekti.

467 firma ihracat yaptı

Salgının devam eden olumsuz etkileri nedeniyle 2020 genelinde Türkiye'nin toplam ihracatı yüzde 6,2 gerilerken sanayi ihracatındaki düşüş yüzde 6,6 ile biraz daha hızlı gerçekleşti. **ISO 500**'deki ihracat kaybı ise yüzde 12,8 ile Türkiye ve sanayi sektörü geneline göre daha yüksek oldu. Buna karşın aynı yılda **ISO İkinci 500**'ün ihracatı yüzde 1,2 oranında artarak 9,9 milyar dolara yükseldi. Böylece **ISO İkinci 500**'ün Türkiye toplam ihracatı içindeki payı yüzde 5,9, sanayi ihracatı içindeki payı ise yüzde 6,1 oldu ve her iki oran da

yüksek bir performans sergilediği görüldü. 2019 yılında 16,8 milyar TL olan faaliyet karı, 2020 yılında yüzde 71,1'lik artışla 28,8 milyar TL'ye yükseldi. Buna paralel olarak faaliyet karı oranı da 2019'da yüzde 9,4 iken, 2020'de 3,7 puanlık artışla yüzde 13,1'e çıktı. Bir diğer önemli karlılık göstergesi olan FAVOK (faiz, amortisman ve vergi öncesi kar), 2019 yılındaki düşüşün ardından 2020'de güçlü bir artış gösterdi. **ISO İkinci 500**'de 2019 yılında 21,9 milyar TL olan FAVOK, 2020'de yüzde 55,9 oranında artarak 34,2 milyar TL'ye yükseldi. **ISO İkinci 500**'de 2019 yılında 10,6 milyar TL olan vergi öncesi kar ve zarar toplamı, 2020 yılında yüzde 90,2 oranında artarak 20,1 milyar TL'ye yükseldi.

2020 yılında **ISO İkinci 500**'de diğer faaliyetlerden oluşan gelir ve karlar 40,4 milyar TL iken, diğer faaliyetlerden oluşan gider ve zararlar 39,4 milyar TL oldu. Bu iki kalemin arasındaki fark alındığında, **ISO İkinci 500**'ün 1 milyar TL'lik üretim faaliyeti dışı gelir elde ettiği ortaya çıkıyor.

Finansman giderleri geriledi

Finansman giderleri, sanayi kuruluşlarının karlılıklarında temel belirleyicilerden biri olmayı 2020 yılında da sürdürdü. Ancak yaşanan gelişmeler son 2019 yılı büyük bölümünde uygulanan tek haneli kredi faiz oranları, **ISO İkinci 500**'ün finansman maliyetlerindeki artışı sınırladı. Türk Lirası'nın değer kaybının finansman giderleri üzerindeki olumsuz etkisi de beklentilerin altında gerçekleşti. 2020'de finansman giderleri yüzde 17,3 artışla 9,4 milyar TL'ye yükseldi. Karlılık faaliyet karını ise yüzde 71,1 ile çok yüksek bir büyüme sergiledi ve 28,8 milyar TL'ye çıktı. Böylece 2019'da yüzde 47,5 olan finansman giderlerinin faaliyet karına oranı, takip eden yılda yüzde 32,5'e inerek son yılların en düşük seviyesinde gerçekleşti. **ISO İkinci 500**'de özkaynakların payı 2019 yılında yüzde 41,3 iken, 2020 yılında yüzde 39,2'ye geriledi. 2019'da yüzde 58,7 olan toplam borçların payı ise 2020 yılında yüzde 60,8'e yükseldi.

Kısa vadeli borçlar düştü

2020 yılında **ISO İkinci 500**'de borçlanma ve mali borçlanma önemli ölçüde hızlandı. Salgın sonrası dönemde uygulanan düşük faizli ve orta vadeli kredi destek paketlerinin borçlanmayı teşvik ettiği anlaşılıyor. Söz konusu yılda mali borçlar yüzde 36,1 artarken, kısa vadeli mali borçlardaki artış yüzde 30,3, uzun vadeli mali borçlar-

daki artış ise yüzde 41,1 ile daha yüksek oranda gerçekleşti. Uzun vadeli borçların kısa vadeli borçlardan daha hızlı artması, borçlanmanın vade kalitesine yönelik olumlu bir dönüşüm olarak görülebilir. Nitekim kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı 2019 yılında yüzde 46,7 iken 2020 yılında yüzde 44,7'ye geriledi.

KDV alacağı 2,5 milyar lira

Sanayicilerin son yıllarda makul bir çözüm bulunmasını beklediği konulardan biri olan devreden KDV alacakları, gerek **ISO 500** gerekse **ISO İkinci 500** şirketleri için ciddi bir sorun olmayı sürdürüyor. Hatırlanacağı üzere bu yıl **ISO 500** için 2020 yılında yüzde 14,3 artışla 12,4 milyar TL olarak gerçekleşmişti. **ISO İkinci 500**'de ise devreden KDV bir önceki yıla göre yüzde 31 oranında artarak 2,5 milyar TL'ye yükseldi. Bu da KDV alacaklarının **ISO 500**'de olduğu gibi, **ISO İkinci 500**'de olduğu şirketler için de giderek çok daha ağır bir finansman yükü olmaya başladığını gösteriyor.

İstihdam artışı yaşandı

2020 yılında **ISO İkinci 500**'ün istihdamı yüzde 4,6 arttı. 2020 gibi sıkıntılı bir yılda istihdamın artırılması, **ISO 500**'de olduğu gibi **ISO İkinci 500** şirketlerinin de istihdamına güçlü bir katkı yaptıklarını ortaya koyuyor. **ISO İkinci 500**'de 2020 yılında AR-GE yapan firma sayısı 222 oldu. 2019'a göre düşüş söz konusu olsa da bu sayı şimdiki kadar ölçülen ikinci en yüksek seviyesinde gerçekleşti. AR-GE yapan firma sayısındaki azalışa rağmen 2020 yılında **ISO İkinci 500**'ün AR-GE harcamaları anket verileri ile 875 milyon TL'ye yükseldi. Bu rakam, 2019 yılındaki 721,2 milyon TL'lik harcama tutarına göre yüzde 21,3 oranında artışa işaret ediyor.

Anadolulu'nun ağırlığı artıyor

ISO İkinci 500'de yer alan kuruluşları bağı olduğu oda bilgilerine göre sıralandığında, sanayideki Anadolu ağırlığının artmakta olduğu ve Türkiye'deki dağılımın daha dengeli bir gelişim göstermeye başladığı dikkat çekiyor. Son yıllarda sayısal olarak düşüş yaşanmasına karşın en büyük pay 141 şirket ile hala **Istanbul Sanayi Odası**'na ait. Bu sayı beş yıl önce 166 ile daha yüksekti. İstanbul 40 ar şirket ile Ege Bölgesi **Sanayi Odası** ve Kocaeli **Sanayi Odası** izlerken, Gaziantep 38, Bursa 29, Ankara 20 şirket ile üst sıralarda yer alıyor.

Yabancı sermayeli şirket sayısı yükseldi

ISO İkinci 500'de yabancı sermaye payılı kuruluşların sayısı artış eğilimini sürdürüyor. Hatırlanacağı üzere 2019'da yabancı sermaye payılı kuruluşların sayısı 5 adet artmış ve 64'e yükselmisti. 2020 yılında ise yabancı sermaye payılı kuruluş sayısı 5 adet daha artarak 69 oldu. Böylece geçmiş yıllarda gözlenen 70 civarındaki

sayılara da geri döndü. **ISO İkinci 500**'de halka açık kuruluşların sayısının toplamına başladığı 2017'de 35 iken, 2018'de 37'ye yükselmis, 2019'da ise yeniden 35'e gerileyerek önemli bir gelişim göstermemiştir. 2020 yılında ise **ISO İkinci 500**'de halka açık kuruluşların sayısı 11 azalarak 24'e indi.

Zirve Murat Ticaret Kablo'nun

SIRA	ŞİRKET	ÜRETİMDEN SATIŞLAR (TL)
1	...Murat Ticaret Kablo	578.896.621
2	...Metal Matris	578.871.834
3	...RTM Tarım Kimya	571.472.746
4	...Arbel Bakliyat Hububat	571.249.292
5	...Söke Deyirmencilik	570.935.916
6	...Telateks Tekstil	570.025.928
7	...Kangal Termik Santral	569.401.801
8	...Yılmaz Redüktör	566.014.388
9
10	...Mes Yağ ve Gıda	563.908.295
11	...Net Haddecilik	562.119.302
12	...Erkunt Traktör	561.238.713
13	...Arikan Mensucat	559.706.817
14	...ASAŞ Ambalaj	559.580.029
15
16	...Gürsöy Tarımsal	557.149.248
17	...Kasar ve Dual Tekstil	555.810.340
18
19	...Öztiyareler Madeni Eşya	554.792.823
20	...Matesa Tekstil	553.843.998
21	...Eraf Givim	552.182.331
22	...Bekaert Kartpe Celik	551.569.533
23	...Kalekim Kimyevi Maddeler	551.345.326
24	...Göltaş Güller Böl. Cemento	548.852.217
25	...Mondi Kale Nobel Ambalaj	547.928.306
26	...Antepsan Kuruyemiş Gıda	547.850.132
27	...Teknika Plast	547.629.069
28	...Ege Endüstri	545.276.204
29	...Kardemiz Kardeşler Gıda	543.492.118

KOBİ'lerin potansiyel daha fazla teşvik edilmeli

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, pandeminin yaşandığı 2020 gibi zorlu bir yılda, **ISO İkinci 500**'ün özellikle üretimden net satışlarını reel olarak yüzde 6 arttırmış olmasından başlayarak ihracat, istihdam, karlılık, finansman giderleri, teknolojik yapı, AR-GE harcamaları gibi birçok parametrede beklenenden parlak sonuçlar verdiğine tanıklık ettiklerini söyledi. Bahçivan, "**ISO İkinci 500** açısından en parlak verileri karlılık tarafında görmemiz nedenlerini sıralayacak olursak; yıl genelinde emtia fiyatlarının düşük seyretmesi, elverişli kredi koşulları ve özellikle yılın ikinci yarısındaki düşük faiz oranları gibi destekleyici uygulamalar, firmaların operasyonel maliyetlerini sınırlayarak kar marjlarını yükseltti. Bu gelişmelerin özellikle **ISO İkinci 500** şirketlerinin öz kaynaklarında yüzde 22 gibi güçlü bir artış ortaya çıkmasını umut verici olarak değerlendiriyoruz."

Birçok göstere de olduğunu belirterek, sunan aktardı: "Örneğin, öden ve duran varlıkların dağılımı, kaynak yapısı, net döviz pozisyonu, halka açılıma eğilimleri, AR-GE yapabileme istek ve kabiliyetleri gibi... Son olarak, **ISO İkinci 500** şirketlerinin, Türk sanayisinin uygulanabilir finansman koşulları bulunduğu zaman sağlığı büyüme yönünde üretim gücüne sık katkıya hazır olduğunu ortaya koymuştur. Bu tablo aynı zamanda, 2020 yılındaki zorlu koşullar altında KOBİ'lerin yönetim bencillerini önemli ölçü-

de artmış olduklarını göstermesi açısından da değerlidir. Temennimiz, bu şirketlerimizin performansının Türkiye genelinde yansması ve bu pozitif tablonun gelecek dönemde de sürdürülebilir olmasıdır. Her zaman söylediğimiz gibi elverişli finansman ülkemiz ekonomisinin, üretiminin ve dinamizminin korunmasının en önemli faktörüdür. **ISO İkinci 500**'ün sonuçlarını bu açıdan bakıldığında KOBİ'lerimizin gücüne koyduğumuz güçlü potansiyelin daha fazla teşvik edilmesi gerekmektedir."

DÜŞÜK FAİZLE KOBİ'ler nefes aldı

Salgına rağmen en büyük 500 KOBİ'nin üretimden satışları 2019'a kıyasla hızlandı. Geçen yıl rezerv yakma uğruna sürdürülen ve sıkça eleştirilen negatif reel faiz politikası KOBİ'lere yaradı

İSTANBUL Sanayi Odası, İkinci Büyük 500 Sanayi Kuruluşu raporunu yayımladı. 500 büyük KOBİ (küçük ve orta boyutlu işletmeler)'nin faaliyet kârı 2020 yılında yüzde 71.1 oranında arttı. Üretim durmaması için rezervleri yakarak atılan olağanüstü adımların yansımaları son bir yıldır imalattaki güçlü büyümede görebiliyoruz.

» RECEP ERÇİN'in yazısı 6'da

+

**SANAYİCİ,
ALBAYRAK'A
TEŞEKKÜR
ETTİ Mİ?**

Düşük faiz politikası KOBİ'lere kan verdi

Geçen yıl rezerv yakma uğruna sürdürülen negatif reel faiz politikası imalatçı KOBİ'lere yaradı. **ISO Başkanı, 'ISO İkinci 500 verileri, Türk sanayisinin uygun finansman koşulları bulunduğu zaman sağlıklı büyüme yolunda üretimin gücüne güç katmaya hazır olduğunu ortaya koymuştur'** dedi

RECEP ERÇİN

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Mayıs ayında Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşunu açıkladı. ISO dün de Türkiye'nin en büyük 500 KOBİ'si diyebileceğimiz İkinci Büyük 500 Sanayi Kuruluşu raporunu kamuoyu ile paylaştı. Salgın koşullarına rağmen en büyük 500 KOBİ'nin üretimden satışların 2019'a kıyasla hızlandığı ve yüzde 14.2'den yüzde 21.7'ye çıktığı görüldü. Raporla baktığımızda 2020 yılında ISO İkinci 500 de tıpkı ilk 500 büyük kuruluş gibi karlılıkta sıçrama yaptı. 500 büyük KOBİ'nin faaliyet karı 2020 yılında yüzde 71.1 oranında arttı. Buna paralel olarak faaliyet karı oranı da 2019'da yüzde 9.4 iken, 2020'de 3.7 puanlık artışla yüzde 13.1'e çıktı. Raporla göre, yaşanan gelişmeler sonucu yılın büyük bölümünde uygulanan tek haneli kredi faiz oranları, ISO İkinci 500'ün finansman maliyetlerindeki artışı sınırladı. Türk lirasının değer kaybının finansman giderleri üzerindeki olumsuz etkisi de beklentilerin altında kaldı.

FINANSMAN GİDERİ 15 PUAN AZALDI

2020'de finansman giderleri mutlak büyüklük olarak yüzde 17.3 oranında arttı. 2019'da yüzde 47.5 olan finansman giderlerinin faaliyet karına oranı, takip eden yılda yüzde 32.5'e inerek son yılların en düşük seviyesine çekildi. ISO İkinci 500 şirketleri, 2020 yılında elde ettikleri faaliyet karının daha düşük bir bölümünü finansman giderlerine ayırdı. Böylece karlarını ve özkaynaklarını arttırmak için daha uygun koşullar elde etti. Salgın sonrası dönemde uygulanan düşük faizli ve orta vadeli kredi destek paketleri borçlanmayı teşvik etti. Söz konusu yılda mali borçlar yüzde 36.1 oranında artarken, kısa vadeli mali borçlardaki artış yüzde 30.3, uzun vadeli mali borçlardaki artış ise yüzde 41.1 ile daha yüksek bir orana işaret etti. Uzun vadeli borçların kısa vadeli borçlardan daha hızlı artması, borçlanmanın vade kalitesine yönelik olumlu bir dönüşüm.

ELVERİŞLİ FINANSMAN VURGUSU

ISO İkinci 500 araştırmasının sonuçlarını değerlendiren ISO Başkanı Erdal Bahçivan, şunları söyledi: "ISO İkinci 500 açısından en parlak verileri karlılık tarafında görmemizin nedenlerini sıralayacak olursak; yıl genelinde emtia fiyatlarının düşük seyretmesi, elverişli kredi koşulları ve özellikle yılın ikinci yarısındaki düşük faiz oranları gibi destekleyici uygulamalar, firmaların operasyonel maliyetlerini sınırlayarak kar marjlarını yükseltti. Bu gelişmelerin, özellikle ISO İkinci 500 şirketlerinin özkaynaklarında yüzde 22 gibi güçlü bir artışta ortaya çıkmasını umut verici olarak değerlendiriyoruz. ISO İkinci 500 verileri, Türk sana-

yaşının uygun finansman koşulları bulunduğu zaman sağlıklı büyüme yolunda üretimin gücüne güç katmaya hazır olduğunu ortaya koymuştur. Her zaman söylediğimiz gibi elverişli finansman ülkemiz ekonomisinin, üretiminin ve dinamizminin korunmasının en önemli faktörüdür."

SORUNUN YANITI ŞİMDİ VERİLDİ

ISO Birinci 500 raporu açıklandığında o gün Aydınlik'ta kaleme aldığımız haberde şu yorumu yapmıştık: "Kısa vadeli mali borçlar finansman yönetimi anlamında kritik önemde. Her mali işlemler müdürünün bildiği ve vurguladığı üzere şirketler borçtan değil nakit akışı krizi yüzünden iflas ederler. Bu en karlı şirketlerin bile başına gelebilir. Bu anlamda 2020 yılında rezervleri yakmak uğruna reel sektöre sağlanan negatif reel faizli likidite desteğinin ISO 500'deki yansımaları görüyoruz. Daha önce Merkez Bankası'nın açıkladığı reel kesim döviz açık pozisyonu verilerinde de reel kesimin döviz açık pozisyonunun ciddi düzeyde azaldığını gözlemlemiş sizlere aktarmıştık."

İkinci 500 bir basın toplantısı ile açıklanmadı ama Birinci 500'de toplantı yapılmıştı. Biz de o toplantıda şirketlerin uygun finansmana erişimlerinin bilançoları üzerinde yarattığı olumlu etkiye işaret ederek, müstafi Hazine ve Maliye Bakanı Dr. Berat Albayrak'ın rezervleri yakmak uğruna izlediği, KOBİ'leri ve sanayicileri destekleyici nitelikteki negatif reel faiz politikasına dikkat çekmiş ve ISO Başkanı'na yorumlarını sormuştuk. Başkan Bahçivan, 500 devin bilançolarındaki iyileşmede hammadde yönetiminin de etkili olduğunu ifade ederek, sorumuzu gerçek anlamda cevapsız bırakmıştı. Toplantı çıkışı duayan ekonomi gazetecisi, Dünya Gazetesi Yazan Vahap Munyar ile ayak üstü sohbet etmiştik. Munyar, İkinci 500 açıklandığında eğer finansal koşullar nedeniyle bilançolarda bir düzleme varsa o zaman bizim sa-

vamızın geçerli olabileceğini çünkü Birinci 500'de döviz varlığı taşıyan çok şirket olduğunu aktarmıştı.

KUR MU, ENFLASYON MU, FAİZ Mİ DERKEN...

Nihayetinde dün açıklanan İkinci 500'de kur artışına rağmen, salgın yılında, düşük finansman sayesinde bilançolarda iyileşme yaşandı. Bahçivan da, ISO İkinci 500 araştırması da bunu yukarıda aktardığımız ifadelerden anlaşılacağı üzere teyit ediyor. Hiç şüphesiz Birinci 500'de de bazı büyük firmalar kur riskini iyi yönetseler bile esasen geçen yıl düşük finansmanın sağladığı destek ile karlarını artırdılar. Bu anlamda ekonomi yönetimi sonradan döviz fiyatları kaynaklı enflasyonu yaratacağını bile bile ülkenin üretim motorunu durmaması için rezervleri yakarak olağanüstü dönemde olağanüstü bir adım attı. O adımın yansımaları son bir yıldır imalattaki güçlü büyümede görülmüyor. Elbette iktisat bir tercihler bütünüdür. Berat Albayrak ve ekibinin o tercihin doğru mu yanlış mı olduğu iktisatçılar ve siyasetçiler nezdinde daha çok tartışılacak olsa da, imalatçılar kendisine teşekkür

Bakan Elvan'a dört maddelik talep iletiler

KOCAELİ Ticaret Odası (KOTO) Başkanı Necmi Bulut, TOBB Müşterek Konye toplantısında bir araya geldiği Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan'a, Kocaeli iş dünyasının sorunlarını ve çözüm önerilerini içeren dört maddelik dosya iletti. Odadan geçen yazılı açıklamaya göre o talepleri şöyle sıralandı:

■ Halihazırda finansmana erişimde sorunlar yaşanan küçük ve orta ölçekli işletmelerin imalat süreçlerinin aksaması için girdi maliyetleri ve ürün tedariki noktasında kamu eliyle düzenleme yapılması gerekmektedir.

■ 7326 Sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun", yapılandırılarda birinci taksit ödemelerine, ödeme süresi sona erdiği için tahsilat yapılmasına müsaade etmemektedir. İçinde bulunduğumuz Covid-19 salgınınun üyelerimiz üzerinde yarattığı ekonomik sıkıntıların halen devam ettiği göz önünde bulundurulacak, yapılandırılmaları taksit süreçleri tamamlanmaya kadar (6 taksit) bozulmaması, taksit son ödeme tarihi geçtikten sonra da ödeme yapılabilmesi hususunda girişimde bulunulmasını talep etmekteyiz.

■ Taşınmaz sektöründe gelir-gider verilerine bakıldığında mali sıkıntıların devam etmesi nedeniyle, 2021 yılı Haziran ayı sonunda biten KDV indiriminin pandemi sonuna kadar yüzde 1 olacak şekilde uzatılarak sektörün desteklenmesi talebimizdir.

■ Esnaf ve tüccarlarımız yaklaşık 1.5 yıllık dönemde oldukça zor ve sıkıntılı günler geçirmektedir. Bu dönemde üyelerimizin yapılandırılarda olan SGK ve vergi borçlarının faizsiz olarak ertelenmesi, yapılandırma borçlarının ödenememe durumunda ise hak kaybı yaşanmaması, üyelerimizin pandemi sürecinde kamu ve özel bankalardan kullanmış olduğu kredi ve kredi kartı borçlarının faizsiz bir şekilde ileri bir tarihte ertelenmesi hususları ile ilgili düzenleme yapılması talebimizdir.

ettiler mi, merak ediyorum doğrusu.

Diğer yandan ISO İkinci 500'ün ihracatı geçen yıl yüzde 1.2 oranında arttı. Hem ülkenin hem Birinci 500'ün ihracatı azalırken KOBİ'ler burada zoru başarmış. ISO İkinci 500'ün 1 milyar TL'lik de üretim faaliyeti dışı gelir elde ettiği görülmüyor. Raporla göre, söz konusu büyüklüğün içerisinde yer alan kambyo işlemleri, 2019'da olduğu gibi 2020'de de karlılığı düşürücü etki yapmış. Bu olumsuzluğa rağmen, söz konusu etkinin oldukça sınırlı olması, KOBİ niteliğindeki kuruluşların döviz kuru dalgalanmalarını yönetme kapasitesini artırdığını da ortaya koyuyor.

Çarkı döndürene düşük ücret

Sokağa çıkma yasaklarına ve salgına rağmen emekçilerin fazla mesailerle çalıştığı 2020'de KOBİ niteliğindeki **sanayi** kuruluşlarının vergisiz kâr yüzde 90,2 arttı. Ücretler de kişi başına sadece yüzde 5,5 arttı

SALGININ etkisi altında geçen 2020 yılında **sanayi** şirketleri kârlarını katlar-ken çalışan ücretleri neredeyse artmadı. Kısa çalışma ödeneği ve ücretsiz izin uygulamaları **sanayi** kuruluşlarının maaş ödemelerinin payını azalttı, kârlarının ise artmasına neden oldu. Sokağa çıkma yasakları ve kısıtlamalarla geçen 2020'de milyonlarca emekçi salgın riskine rağmen işe gitmek zorunda kaldı. Ekonomide 'Çarklar dönsün' diye özellikle **sanayi** bölgelerinde çalışan milyonlarca emekçi daha uzun saatler mesai yapmaya zorlandı. Böylece **sanayicilerin** kârları arttı ama ücret artışları çalışan başına yalnızca yüzde 5,5'de kaldı.

Istanbul Sanayi Odası (ISO), mayıs ayında açıkladığı "ISO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020" araştırmasının ardından, daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan "ISO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020" araştırmasının sonuçlarını açıkladı. **Istanbul Sanayi Odası** tarafından yapılan açıklamaya göre **ISO İkinci 500**'ün 2020 yılındaki üretimden net satışları yüzde 21,7 oranında artarak 157 milyar TL'den 191,1 milyar TL'ye yükseldi.

İSTİHDAM YÜZDE 4,6 ARTTI

ISO İkinci 500'de 2019 yılında 10,6 milyar TL olan vergi öncesi kâr ve zarar toplamı, 2020 yılında yüzde 90,2 oranında artarak 20,1 milyar TL'ye yükseldi. Çalışanlara ödenen toplam maaş ve ücretlerdeki artışı ise yüzde 10,6'da kaldı.

2020'de söz konusu 500 şirket, toplamda 18,8 milyar TL'lik ücret ödemesi yaptı. İstihdam artışı 2020'de yalnızca yüzde 4,6 olurken, çalışan başına ücret artışı da sadece yüzde 5,5 oldu.

HEPSİ KÂR ETMİŞ

ISO İkinci 500'ün bu yılki listesine 119 yeni **sanayi** kuruluşu girdi. Bunlardan 30 tanesi **ISO 500**'den **ISO İkinci 500**'e düşen şirketlerden oluştu. Listeye geçen seneki **ISO 1000** dışından giren yeni firma sayısı

VERGİ ÖNCESİ KÂR:

NET KÂR:

İSTİHDAM:

ÜCRET ÖDEMESİ:

KİŞİ BAŞI ARTAN MAAS:

Kâr artışı bu yıl da devam etti

TÜİK'in bu yılın ilk çeyreğine ilişkin açıkladığı büyüme verileri de sermaye grubunun kârlılığının atmaya devam ettiğini gösterdi. Ocak ve mart aylarını kapsayan dönemde emek gücünün aldığı pay azalırken sermayenin kâr payı arttı. TÜİK, verilerinde eme-

ğin GSYH içindeki payı işgücü ödemeleri adı altında belirtiliyor. Geçen yılın aynı döneminde işgücü ödemeleri yüzde 39 olurken bu yıl yüzde 35,5'e geriledi. 2020'nin Ocak-Mart döneminde GSYH'deki sermayenin kâr payı ise yüzde 41,9 olurken bu yıl yak-

laşık 4 puan artarak yüzde 45,8'e yükseldi. Öte yandan **Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO) sanayi** sektörünün "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasında ISO500'de faaliyet kârı yüzde 55 artarken istihdam sadece yüzde 3 oranında artış gösterdi.

89 olurken 2019 yılının **ISO İkinci 500** listesinden **ISO 500**'e çıkan firma sayısı ise 39 olarak gerçekleşti.

2019 yılında 482,1 milyon TL ile 201,2 milyon TL bandında üretimden net satış yapan şirketler **ISO İkinci 500** sıralamasında yer alırken 2020 sonuçlarına göre bu bant 578,9 milyon TL ile 251,6 milyon TL arasında oluştu.

2020 yılında **ISO İkinci 500** içerisinde kâr eden kuruluş sayısı 430'dan 443'e yükselirken zarar eden kuruluş sayısı 70'ten 57'ye geriledi. Böylece kâr eden kuruluş sayısı 1998-2020

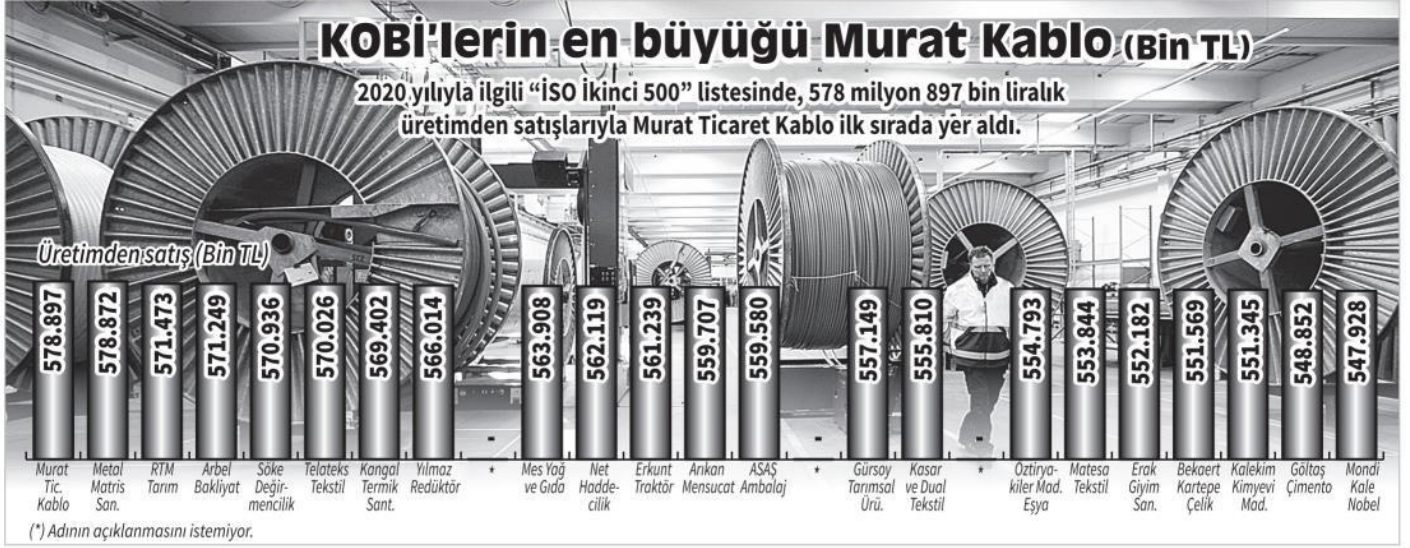
döneminin en yüksek rakamına ulaştı. 2020 yılında ortaya çıkan ekonomik ve finansal koşullar içinde firmalar kârlılıklarını artırmaya odaklanırken, düşük destek unsurları da kârlılıklarının artmasına katkı sağlamış görünüyor. Faiz amortisman ve vergi öncesi kâr (FAVÖK) açısından bakıldığında ise **ISO İkinci 500**'ün neredeyse tamamının, 495 firmanın yılı kârı kapatması dikkat çekiyor.

DÜŞÜK FAİZ BORÇLANDILAR

Raporda, salgın döneminde açıklanan düşük faizli ve orta

vadeli kredi destek paketlerinin borçlanmayı artırdığı görüldü. Söz konusu yılda mali borçlar yüzde 36,1 oranında artarken, kısa vadeli mali borçlardaki artış vadeli olanakları gibi bir süreli mali borçlardaki artış ise yüzde 41,1 ile daha yüksek oranda gerçekleşti.

ISO İkinci 500'de 141 şirket **Istanbul Sanayi Odası**'na ait. Bu sayı beş yıl önce 166 ile daha yüksekti. İstanbul'u 40'ar şirket ile Ege Bölgesi **Sanayi Odası** ve Kocaeli **Sanayi Odası** izlerken, Gaziantep 38, Bursa 29, Ankara 20 şirket ile üst sıralarda yer alıyor. **Ekonomi Servisi**

Türkiye'nin en büyük 500 KOBİ'sinin 2020 yılı dönem kârı yüzde 90 arttı

'İkinci 500' kâra koştu

İstanbul Sanayi Odası (İSO), Türkiye'nin "İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu"nu (İSO İkinci 500) dün açıkladı.

Sonuçlara göre KOBİ olarak nitelenen bu şirketlerin 2020 yılı toplam üretimden satışları 2019'a kıyasla yüzde 21.7 artarak 191.1 milyar lira oldu. Vergi öncesi dönem net kârı ise yüzde 90.2 artışla 20.1 milyar liraya ulaştı. İhracatları yüz-

de 1.2 artışla 9.9 milyar dolar olan bu şirketler, yüzde 4.6 artışla 248 bin 485 kişi istihdam ediyor. Yine bu şirketlerin döviz pozisyonlarıyla elde ettikleri kambiyo geliri 37 milyar TL, kambiyo zararı 37.5 milyar lira oldu ve net kambiyo zararı oluştu. Buna göre İSO İkinci 500'ün üretim faaliyet dışı gelirleri de 1.6 milyar liradan 1 milyar liraya geriledi. Toplam kısa vadeli borçlar ise

yüzde 30.3 artışla 33.6 milyar liraya yükseldi.

Halka açık şirket sayısı 35'ten 24'e düşerken, Ar-Ge harcamaları 875 milyon lirada kaldı. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, sonuçlarla ilgili olarak şu değerlendirmeyi yaptı: "KOBİ'lerimiz uygun finansman koşullarında üretimin gücüne güç katmaya hazır olduğuna gösterdi." • Ekonomi Servisi

● Anadolu'nun ağırlığı yüzde 31 arttı /07

KOBİ, Covid yılını rekor kârlarla kapattı

İkinci 500'e giren **sanayi** kuruluşları, COVID-19 desteklerinin ve düşük faizlerin üretim maliyetlerine sağladığı katkıyla kâr artışında ve kârlılıkta rekora imza attı

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) açıkladığı Türkiye'nin **İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu** araştırması, orta ve küçük ölçekli firmaların COVID-19 yılı 2020'de beklentilerin üzerinde bir performans gösterdiklerini ortaya koydu. İkinci 500, 2019'a göre üretimden satışlarını yüzde 22 oranında artırırken, faaliyet kârında yüzde 71, faiz, amortisman ve vergi önce-

si kârda yüzde 56, vergi öncesi dönem kârında da yüzde 80 artış sağladı. Kârlılık oranlarında da yüksek artışlar dikkat çekti. Aktif kârlılıkta yüzde 9,4, satış kârlılığı yüzde 9,1 ve özkaynak kârlılığı da yüzde 23,9'la rekor seviyelerini gördü. Net katma değer içinde kârın payı yüzde 44,1'e ulaşırken, ödenen faizlerin payı yüzde 13,9'a, ücretlerin payı ise yüzde 42'ye geriledi. /06

İKİNCİ 500 SANAYİ KURULUŞUNUN 2020 PERFORMANSI

- Net satışların maliyeti %19,2, brüt satış kârı %41, dönem kâr-zarar toplamı %90 oranında arttı.
- Toplam ihracattaki azalışa karşın İkinci 500'ün ihracatı %1,2 arttı.
- İstihdam %2,8 artarken, ücretlerde %8,9 artış gerçekleşti.
- Yılın büyük bölümünde sağlanan düşük/negatif faizli kredilerin etkisiyle kaynak

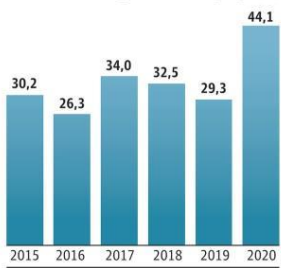
yaşısında toplam borçların payı 2,1 puan artarak %60,8'e çıktı.

- Borç/özkaynak dengesinde bozulma yaşandı. Borçların özkaynaklara oranı 13 puan artarak %155,4'e ulaştı.
- Finansman giderleri %17,3 artmakla birlikte, faaliyet kârlarının daha hızlı artmasıyla, finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı 15 puanlık

azalışla %32,5'e geriledi.

- 2019'a göre daha az sayıda firma Ar-Ge çalışması yürüttü. Ar-Ge harcamalarının payı geçen yıl da %0,5'te kaldı.
- Katma değerde %46,4'le en yüksek payı, düşük teknoloji yoğunluklu **sanayiler** alırken, orta-yüksek ve yüksek teknoloji **sanayilerin** payında artışlar yaşandı.

Net katma değerde kârın payı (%)

► **Üretimden satışlarda İkinci 500'ün lideri Murat Ticaret Kablo oldu**

► **Vergi öncesi dönem kârında Çayeli Bakır; FAVÖK'te Anatolia Tanı Biyoteknoloji ilk sırayı aldı**

► **Halı üreticisi Dost Kardeşler Tekstil en yüksek ihracatı gerçekleştiren firma oldu**

İkinci 500-Temel göstergelerde değişim (%)

	2019	2020
Üretimden satışlar	14,2	21,7
ihracat	9,4	1,2
FAVÖK	-5,6	55,9
Dönem kârı (VÖ)	8,0	80,4
Toplam borçlar	1,0	33,5
Özkaynaklar	17,8	22,3
Aktif toplamı	7,3	28,9
Ödenen faizler	-8,9	3,1
Brüt katma değer (ÜF)	10,0	33,3

KOBİ HAZIR OLDUĞUNU GÖSTERDİ

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, firmaların performansında, düşük seyreden emtia fiyatları ve faiz oranları ile operasyonel maliyetlerini sınırlamalarının etkili olduğuna işaret ederek, "KOBİ'lerimiz, uygun finansman koşullarında üretimin gücüne güç katmaya hazır olduklarını gösterdi" değerlendirmesini yaptı. /06

KOBİ'lerin kârı pandemi destekleriyle zirveye çıktı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020" araştırmasının sonuçlarını açıkladı. Geçen ay açıklanan İSO 500 listesinde olduğu gibi İSO İkinci 500'de de pandemi yılında derinleşen alman uygun finansman destekleri etkisini hissettirdi. Kısa Çalışma Ödeneği ve uygun faizli kredi destekleriyle KOBİ'lerin karlılığı rekor seviyeye çıktı. Kuruluşların yarattığı net katma değerinin faktör gelirlerine göre dağılımına bakıldığında, milli gelir anlamında kârın payı 2020'de yüzde 44,1'e ulaştı. Bu pay 2019'da yüzde 29,3'tü. Yarattıkları katma değerde ödenen maaş ve ücretlerin payı yüzde 52,2'den yüzde 42'ye düşerken, ödenen faizlerin payı da yüzde 18,5'ten yüzde 13,9'a indi. 2020 gibi pandemi koşullarının çok özel olduğu, birçok işletmede kapasite ve üretim yavaşlamasına rağmen İSO İkinci 500'ün üretimden net satışları reel olarak yüzde 6,2 oranında büyüyüp, 191 milyar TL'ye ulaştı.

Özaynıklarda artış umut verici
İSO İkinci 500 Araştırması sonuçlarıyla ilgili değerlendirmelerde bulunan İSO Başkanı Zeynel Bahçivan, pandemiyi yaşandığı 2020 gibi zorlu bir yılda, İSO İkinci 500'ün üretimden net satışlar, ihracat, istihdam, karlılık, finansman giderleri, teknolojik yapı, Ar-Ge harcamaları gibi birçok parametrede beklenenden parlak sonuçlar verdiğini söyledi. Satış karlılığından aktif karlılığına, faaliyet karlarından FAVOK performansı kadar birçok kârlık göstergesinde gerçekleşen iyileşmeye de dikkat çekti. Bahçivan, "İSO İkinci 500 açısından en parlak verileri kârın tarafında gördüğümüzün nedenlerini sıralayacak olursak, yıl genelinde emtia fiyatlarının düşük seyrine, elverişli kredi koşulları ve özellikle yılın ikinci yarısındaki düşük fiyat oranları gibi destekleyici uygulamalar, firmaların operasyonel maliyetlerini düşürerek kar marjlarını yükseltti. Bu gelişmelerin, özellikle İSO İkinci 500 şirketlerinin özaynıklarda yüzde 22 gibi güçlü bir artışa ortaya çıkmasını umut verici olarak değerlendiriyoruz" ifadelerini kullandı.

KOBİ'ler daha fazla teşvik edilmeli
KOBİ'lerin ihracat performansının da belirgin bir şekilde Türkiye ihracatından ayrıntısının altını çizen Bahçivan, "Bu soruyla Türkiye ve dünya sektörleri genelinde olduğu gibi İSO 500'de de ihracat kaybı yaşanırken, İSO İkinci 500'ün ihracatını yüzde 2,2 arttıran her türlü takdiri hak ediyor" dedi. İSO İkinci 500 kapsamındaki şirketlerde orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluğu önemli toplam payının 2020 yılında 3,1 puan artışta yüzde 29,5'e yükselmesinin de gelecek adına dikkate değer bir göstergesi olduğunu belirten Bahçivan, "İSO İkinci 500'de özellikle finansal açıdan daha fazla iyileşmeye ihtiyacı olan birçok gösteriminde olduğu söylerken, ödenen ve duran varlıkların dağılımı, kaynak yapısı, net döviz pozisyonu, halka açılma eğilimleri, Ar-Ge yapılımları istek ve kabiliyetleri gibi göstergeleri örnek verdi. Türk sanayisinin uygun finansman koşulları bulduğu zaman sağlıklı büyüme yolunda üretimin gücüne güç katması hayır olduğu ortaya koyduğu güçlü potansiyelinin daha fazla teşvik edilmesi gerektiğini sözlerine ekledi.

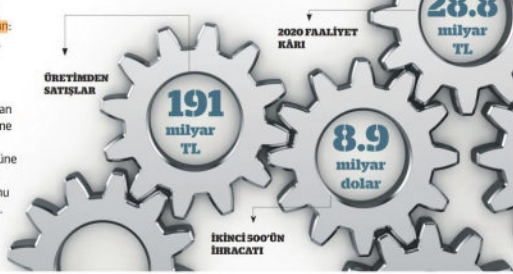
Ihracatta pozitif ayrışmalar
2020 yılında Türkiye'nin toplam ihracatında yüzde 6,2, İSO 500'ün ihracatında ise yüzde 12,8 olduğu rağmen İkinci 500'ün ihracatı yüzde 1,2 oranında artışla 9,9 milyar dolara yükseldi. Böylece İSO İkinci 500'ün Türkiye toplam ihracatı içindeki payı yüzde 5,9, sanayi ihracatı içindeki payı yüzde 6,1 oldu ve her iki oran da 2019 yılına göre 0,5 puan artış kaydedti. İhracat taraflarında bir diğer önemli gelişme de ihracat yapan firma sayısındaki artıştı. İSO İkinci 500'de ihracat yapan firma sayısı 407'ye yükseldi. İSO İkinci 500'ün teknoloji yoğunluklarına göre yarattıkları katma değer dağılımına bakıldığında, en yüksek payı yüzde 46,4 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayinin, orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayinin payının arttığı görülüyor. Bu pay 2019 yılında yüzde 24,2 iken 2020 yılında 2,7 puan artışla yüzde 28,9'a yükseldi. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin ihracatı ise 2019 yılında yüzde 2,2 iken 2020 yılında sınırlı bir artışla yüzde 2,6 olarak gerçekleşti.

İlk sıra Murat Ticaret Kablo'nun
Araştırmaya bakıldığında, İSO İkinci 500'ün 2020 yılı sıralamasına bakıldığında, Murat Ticaret Kablo 78,78 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Onu çok küçük bir farkla ve yine 78,9 milyon TL ile Metal Matris takip ederken, RTM Taram Kimya 57,5 milyon TL ile üçüncü oldu. İSO İkinci 500'ün bu yılki listesinde 119 yeni sanayi kuruluşu vardı. Bunlardan 90 tanesi İSO 500'den İSO İkinci 500'e düşen şirketlerden oluştu. Listeye geçen seneki İSO 1000 dışından gelen yeni firma sayısı ise 89 oldu.

COVID-19 önlemleri kapsamında finansman sorunu ve işçilik maliyetlerine karşı desteklenen KOBİ'lerin kârı rekor kırıldı. İSO İkinci 500 listesinde yer alan kuruluşların yarattığı katma değerdeki milli gelir anlamında kârın payı 2020'de yüzde 29,3'ten yüzde 44,1'e çıktı. 500 şirketin üretimden net satışları yüzde 6 artarken, ihracatı da yüzde 1,2 yükseldi.

İSO Başkanı Zeynel Bahçivan:
Türk sanayisi, uygun finansman koşulları bulunduğu zaman sağlıklı büyüme yolunda üretimin gücüne güç katması hayır olduğu ortaya koydu.

Toplam borçların payı yüzde 60,8'e yükseldi

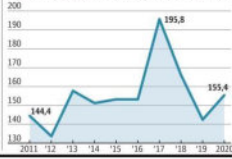
Finansman giderleri, sanayi kuruluşlarının karlıklarında temel belirleyicilerden biri olarak 2020 yılında da sürdü. 2020'de finansman giderleri mutlak büyüklüğü olarak yüzde 17,3 oranında artışla 9,4 milyar TL'ye yükselirken faaliyet kârı ise yüzde 71 ile çok yüksek bir büyüme sergiledi ve 28,8 milyar TL'ye çıktı. Böylece 2019'da yüzde 47,5 olan finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı, takip eden yılda yüzde 32,5'e inerek son yılların en düşük seviyesine geriledi. Araştırmada, İSO İkinci 500 şirketlerinin, 2020 yılında elde ettikleri faaliyet kârının daha düşük bir bölümünü finansman giderlerine ayırdığı, böylece karlarını ve özaynıklarnın arttırma için daha uygun koşullar elde ettikleri dikkat çekildi. İSO İkinci 500'ün ana balaç kalemleri ve son 3 yılda gösterdiği değişimler incelendiğinde, 2020 yılında İSO İkinci 500'ün bilanço büyümesinin yüzde 28,9 olduğu görülüyor. Bu yüksek oranlı

büyümenin kaynağında yüzde 33,5 artan toplam borçlar ve yüzde 22,3 büyüyen özaynıklar yer aldı. İSO İkinci 500 şirketlerinin borç/özaynık ilişkisine bakıldığında, özaynıkların payı 2019 yılında yüzde 41,3 iken, 2020 yılında yüzde 39,2'ye geriledi. 2019'da yüzde 58,7 olan toplam borçların payı ise 2020 yılında yüzde 60,8'e yükseldi. Öte yandan söz konusu yılda mali borçlar yüzde 36,1 oranında artarken, kısa vadeli mali borçlardaki artış yüzde 30,3, uzun vadeli mali borçlardaki artış ise yüzde 41,1'e daha yüksek oranda gerçekleşti. Ödenen ve duran varlıklar arasındaki ilişkiye bakıldığında ise 2019'dan 2020'ye geçen varlıkların payı yüzde 63,6'dan yüzde 66,4'e yükselirken, duran varlıkların payı yüzde 36,4'ten yüzde 33,6'ya geriledi. Araştırmada bu durumun, KOBİ'lerin 2020 yılına da mukabele ve teçhizat yatırımları açısından duran varlıkların ortaya koyduğu belirtildi.

Üretimden satışlar

Toplam borçların özaynıklara oranı (%)

Faaliyet kârları yüzde 71 arttı

İSO İkinci 500'ün özellikle karlılık açısından yüksek bir performans sergilediği görülüyor. 2019 yılında 16,8 milyar TL olan faaliyet kârı, 2020 yılında yüzde 71,1'lik artışla 28,8 milyar TL'ye yükseldi. Buna paralel olarak faaliyet kâr oranı da 2019'da yüzde 9,4 iken, 2020'de 3,7 puanlık artışla yüzde 13,6'ya çıktı. Bir diğer önemli karlılık göstergesi olan FAVOK (faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr), 2019 yılındaki düşüşün ardından 2020'de güçlü bir artış gösterdi. İSO İkinci

500'de 2019 yılında 21,9 milyar TL olan FAVOK, 2020'de yüzde 55,9 oranında artışla 34,2 milyar TL'ye yükseldi. Bu da 2020 yılında firmaların ana faaliyet konularına ve FAVOK kârına daha çok odaklandığını ortaya koydu. Faaliyet kârı ve FAVOK'teki güçlü artış eğilimi, vergi öncesi kâr ve zarar toplamı için de geçerli. İSO İkinci 500'de 2019 yılında 10,6 milyar TL olan vergi öncesi kâr ve zarar toplamı, 2020 yılında yüzde 90,2 oranında artışla 20,1 milyar TL'ye yükseldi.

Ar-Ge yapanların sayısı 222

► Kar eden kuruluş sayısı 430'dan 443'e yükselirken zarar eden kuruluş sayısı 70'ten 57'ye geriledi. Böylece kar eden kuruluş sayısı 1998-2020 döneminin en yüksek rakamına ulaştı.

► İSO İkinci 500'ün istihdamı yüzde 4,6 arttı.

► Ar-Ge yapan firma sayısı 222 oldu. 2019'a göre düşüş söz konusu olsa da bu sayı şimdiki kadar ölçülen ikinci en yüksek seviyesine geriledi.

► AR-GE harcamaları 875 milyon TL'ye yükseldi. Bu rakam, 2019 yılındaki 721,2

milyon TL'lik harcama tutarına göre yüzde 21,3 oranında artışa işaret ediyor.

► Yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı 5 adet artarak 69 oldu.

► Halka açık kuruluşların sayısı 11 azalarak 24'e indi.

Kârda ilk 10 sıralaması

2020	2019	Kuruluş	FAVOK/EBİTDA (TL)
224	+	Anatolia Tarı ve Biyoteknoloji Ürünleri	324.397.611
367	188	Menzelet Kılıvazlı Elektrik Üretim A.Ş.	260.384.266
19	6	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	196.328.929
28	-	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	186.371.110
113	305	Dalgakıran Malına San. ve Tic. A.Ş.	182.525.943
341	392	Katımcılar Arç Üstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	168.953.508
132	206	Güçlüçay Kimya ve Uyan Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	167.913.815
134	311	Özkaplan İpek Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	160.912.835
205	201	Dost Kardeşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	160.382.232
271	228	Akdaz Döküm San. ve Tic. A.Ş.	150.833.794

İkinci 500'de listesindeki ilk 40 şirket

2020	2019	Kuruluş	Üretimden Satışlar (TL)
1	-	Murat Ticaret Kablo Sanayi AŞ	578.896.621
2	103	Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	578.871.834
3	97	RTM Taram Kimya San. ve Tic. A.Ş.	571.472.746
4	72	Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	571.249.292
5	60	Süke Değirmenlik San. ve Tic. A.Ş.	570.935.916
6	126	Telateks Tekstil Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	570.025.928
7	-	Kangal Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	569.401.801
8	70	Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	566.014.388
9	-	-	-
10	27	Mes Yağ ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.	563.908.295
11	-	Net Haddelik San. ve Tic. Ltd. Şti	562.119.302
12	393	Erikant Traktör Sanayi A.Ş.	561.238.713
13	-	Arıkan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	559.706.817
14	61	ASAŞ Ambalaj Basın ve Tic. A.Ş.	559.580.029
15	-	-	-
16	+	Gürsoy Tarımsal Ürünler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	557.149.248
17	-	Kasar ve Dual Tekstil Sanayi A.Ş.	555.810.340
18	-	-	-
19	-	Öztyakiler Madeni Eyya San. ve Tic. A.Ş.	554.792.823
20	-	Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	553.843.998
21	-	Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	552.182.331
22	-	Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	551.569.533
23	75	Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	551.345.326
24	242	Göllaş Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş.	548.852.217
25	20	Mondi Kale Nobel Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	547.928.306
26	+	Antepsan Kuruyemiş Gıda Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti	547.850.132
27	45	Teknika Plast Teknik Kalıp Plastik San. ve Tic. A.Ş.	547.629.069
28	-	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	545.276.204
29	127	Karadeniz Kardeşler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	543.492.118
30	29	Kanca El Aletleri Döme Çelik ve Makina Sanayi A.Ş.	542.403.319
31	41	Oyka Kağıt Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	541.132.546
32	+	Hasbil Taram Ürünleri İhr. İth. Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti.	540.213.571
33	21	Ve-Ge Hassas Kağıt ve Yapıştırıcı Bant San. ve Tic. A.Ş.	539.966.215
34	-	Özdelek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	537.287.864
35	44	Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	536.166.095
36	+	Sertel Vıda Metal A.Ş.	535.266.147
37	+	Pilyem Gıda Taram San. ve Tic. A.Ş.	533.786.125
38	187	Unsan Un San. ve Tic. A.Ş.	533.015.359
39	-	-	-
40	78	Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	532.083.627

İkinci 500'de en fazla ihracat yapan ilk 10 kuruluş

2020	2019	Kuruluş	Ihracat (Bin \$)
205	201	Dost Kardeşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	136.471
237	-	Nurul Makina ve Sanayi A.Ş.	84.519
77	-	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	78.788
69	-	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	70.332
54	-	Baykan Moda A.Ş.	69.802
80	239	Kaplan Kardeşler Halı San. ve Tic. Ltd. Şti	65.991
90	12	Özak Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	65.531
377	123	Metal ve Yapı Sistemleri Ticaret A.Ş.	65.375
118	180	Sarıyın Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	62.600
134	311	Özkaplan İpek Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	60.980

Devreden KDV sorunu sürüyor

Araştırmada, devreden KDV alacaklarının sorununun devam ettiği belirtildi. Konuyla ilgili şu ifadeler yer aldı: "Hattırlanacağı üzere bu yıl İSO 500 için 2020 yılında yüzde 14,3 artışla 12,4 milyar TL olarak gerçekleşti. İSO İkinci 500'de ise devreden KDV bir önceki yıla göre yüzde 31 oranında artışla 2,5 milyar TL'ye yükseldi. Bu da KDV alacakların İSO 500'de olduğu gibi, İSO İkinci 500 içindeki şirketler için de giderek çok daha ağır bir finansman yükü olmaya başladığını gösteriyor."

AROLAT'TAN

İSÖ'nun KOBİ ağırlıklı
İkinci 500 Büyük listesi, salgın
döneminde **sanayi** üretiminde umut
verici gelişmeler olduğunu gösterdi.
KOBİ'lerin Türk ekonomisi için ne
kadar önemli olduğu tartışılmaz. Bu
nedenle finansman sorunları bir
an önce çözülmeli...

/03

AROLAT'TAN | Osman Arolat

osman.arolat@dunya.com

Sanayinin İkinci Büyük 500'ü ne anlatıyor?

Futbol, basketbol gibi spor dallarında geleceğin müjdesini U19 takımları verir. **Sanayinin** geleceği konusunda ise **İSO İkinci 500** firmaları benzer bir sonuçla geleceği gösterir. Anadolu'ya dağılmış KOBİ nitelikli bu firmaların performansları **sanayimizin** geleceği açısından önem taşıyan göstergeler içerir.

İSO tarafından dün açıklanan **İSO İkinci 500**'ün COVID'in yaygın dönemini içeren 2020 sonuçları iyi göstergeler içeriyor. Üretimden net satışlar yüzde 21.17 oranında artarak 191 milyar liraya yükselmiş. Öz kaynaklarındaki yüzde 22'lik artışı ise **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, "Umut verici" olarak nitelendiriyor. **İSO İkinci 500**'ün ihracatının yüzde 1.2 oranında artmasının altında ise KOBİ'lerin zor dönemde dış pazarlar, ihracata yönelmeleri-

nin etkisi yer alıyor.

İşsizliğin büyük artış gösterdiği 2020 yılında İkinci 500'ün yüzde 4.6 oranındaki istihdam artışı da işsizliğe fren olarak görülüyor. **İSO İkinci 500** verilerinin bir başka olumlu göstergesi, orta-yüksek ve yüksek yoğunluklu **sanayinin** toplam **sanayi** içindeki payının % 3.1 artarak, % 29.5'e yükselmiş olması... Bu olumlu gelişmelerin yanı sıra, **İSO İkinci 500**'ün finansman verileri açısından iyileştirilmeye ihtiyacı olduğu görülüyor. Kaynak yapısı net döviz pozis-

GÜNÜN NOTU:

Kıbrıslı gazeteci-yazar Kutlu Adalı, öldürüşünün 25. yılında anılırken, adı-sanı bilinen katillerinin adalete teslimi istendi. Bu cinayetin açıklık kazanması, Türkiye'ye hukuk soluğu alacaktır.

yonunun iyileştirilmesi için halka açılma girişimlerinin artırılması gerekiyor. Ar-Ge yapılarında yine geliştirmeye ihtiyacı var. **İSO İkinci 500** göstergeleri zor dönemde elde ettikleri başarılarının göz önüne alınmasıyla "**Sanayinin** U19'u" olan **İSO İkinci 500**'ün öneminin önümüzdeki dönemde de süreceğini gösteriyor.

İSO İkinci 500 için uygun finansman koşulları sağlanarak üretimde sağlıklı bir gelişme yaşanabilir. Veriler yarın açısından olumlu ipuçları ortaya koyuyor. Bu umut verici tablo bize **sanayi** üretiminin önemini bir kez daha hatırlatıyor. **İSO İkinci 500** Büyüğün bize hatırlattığı bir başka gerçek, KOBİ'lerin üretiminin önemli olduğu gerçeği. KOBİ'lere sağlıklı finansman yaratmadan sürdürülebilir büyüme söz konusu olamaz, bu hiç unutulmamalıdır...

İSO 500'de yükseliş, işçi ücretinde düşüş!

İSO'nun ilk 500 büyük sanayi kuruluşu listesinde Kayseri'den 15 firma bulunuyor. Listede firmalar sıra atlayıp kârını katlarken, işçilerin payına ise ücretlerde erime ve yoksulluk düşüyor. **s.4**

İSO İLK 500'DE KAYSERİ'DEN 15 FİRMA YER ALIYOR Patronun kârı arttıkça işçinin ücreti eridi

Ahmet AKARSU
Olca SAL
Kayseri

Istanbul Sanayi Odasının (İSO) hazırladığı "Türkiye'nin ilk 500 büyük sanayi kuruluşu 2020" listesinde Kayseri'den 15 firma bulunuyor. Metal, mobilya, tekstil ve gıda iş kollarından, Simfer, Has Çelik Kablo, Erbosan, Femaş gibi firmaların bulunduğu listede bir firma ise ismini saklı tutuyor. Kayseri'nin patronları pandemi yılında listedeki sıralarını yukarı çekip kâr oranlarını katlarken, pandemi sürecinde yoğun üretim temposuyla çalışan Kayserili işçiler de bu süreçte kendi paylarına covid-19, yorgunluk ve ekonomik buhran çıktığını söyledi.

Kayseri'deki 15 firma geçen yıla göre listedeki sıralamada üstte yer aldı. 314. sıradan 299. sıraya çıkan Simfer'de yaklaşık 10 yıldır çalıştığını söyleyen işçi, "Simfer bir işletme ama işlerine gelince ayrı ayrı fabrikalar biçiminde ele alıyorlar. İSO ilk 500 sonrası, Serbest Bölge OSB'de Simfer; 6 ayını doldurmuş işçilere 750 TL ve işe, 6 ayın altındaki işçilere 500 TL ve işe verdi. Ama Simfer Kayseri OSB'de çalışan işçilere hiçbir şey vermedi. Söze gelince büyük bir işletmeyiz diyorlar. Ama 'ödü' ücreti gibi övündükleri ücreti iki fabrikanın birine vermiyorlar. İşte bu kadar da işçi karşıtlar" diye konuştu.

'İSTEDİĞİMİZ İNSANCA YAŞANACAK ÜCRET'

"Biri iyiyi, öteki kötüyü oynuyor" diyen Simfer işçisi şöyle devam etti: "Tek işletme ama iki ayrı fabrika var. Tabii depo hariç. İşçileri bölme hali Simfer'de hep vardı. 1 milyardan fazla satış yapılmış ama işçilere yoğun üretim temposu düştü. İş kazaları oldu, sürekli fazla mesailerden aileye zaman ayıramadık. Ama rakamlara bakılırsa patronlar işçinin üzerinden hep kârını artırmış. Bu kârlar Simfer işçilerinin alınmın teridir. İşçileri böyle çalıştırdıkları için bu kârları elde ediyorlar. Sus sesini çıkarma diye bir parmak bal çalmak istiyorlar. Hatta sendikalaşmak isteyen işçilere gözdağı vermek için zam düşük verildi. Milyarlık satışlardan bahsedilecek ama işçileri ikiye bölüp, tek seferlik nakdi ücret verilecek. Bu patronlar hep böyle. İşçiyi bir şey bilmiyor zannetmesinler, doğru an gelecek. İstedğimiz tek seferlik ücret değil, insanca yaşanacak düzenli bir ücret" ifadelerini kullandı.

'İYİ BİR ÜCRET İÇİN İŞÇİ İRADESİ ÖNEMLİ'

Türk-İş'e bağlı Türk Metal'in örgütlü olduğu Has Çelik Kablo da 161. sıradan 143. sıraya geçen büyük firmalar arasında yer aldı. Has Çelik Kablo işçilerinin ilk söylediği "Asgari ücretin biraz üstünde ücret alıyoruz" oluyor. Has Çelik Kablo işçileri

Fotoğraf: Pixabay

kıyas yaparak örnek veriyor: "Ürettiğimiz kablunun değeri yüksek, ücretimiz düşük. Dolar üzerinden süreç işliyor. Mesela bir rulo kablo ile işçilerin ücretleri çıkıyor diyebiliriz. Gerisi patronlara kalıyor."

Has Çelik Kablo işçileri bu noktada üyesi oldukları Türk Metal'i de eleştiriyor: "Has Çelik Kablo ve Halat büyük bir fabrika olmasına rağmen işçileri neredeyse aç. Yıllarını vermiş işçiler olarak hak ettiğimiz bir ücret alamıyoruz. Sendika da buna uygun hareket etmiyor. Toplu sözleşme süreçlerinde sendikaya tepkiler olur, öfkemizi kusarız. Ama sonra işçi iradesini unuturlar. Ciddi kârlar konuşuluyor. İyi ücret için işçi iradesi önemli."

'GEÇİM DERDİ ARTTIKÇA ELİMİZDEKİNİ BOZDURDUK'

Erbosan Boru ise kârını artırsa da listedeki sıralamasında geçen seneye göre gerilemiş gö-

züküyor. Erbosan Boru işçileri süreci şöyle değerlendiriyor: "Erbosan gerilemiş gibi gözükse de dolar düşük olduğu zamanki aldıkları çelikleri kullanıyorlar. Stok yapıyorlar. Dolar artınca da daha iyi ücretle satışı yapıyorlar. Aslında yine iyi kâr elde ediyorlar. Gerileyen bir firma, çelik stokunu genişletti. Depo alanı giderek genişliyor. Böyle zarar etmek olur mu? Zararı esas işçiler ediyor."

Erbosan Boru'da gruptandırma ile ücretlerin belirlenmesi işçiler arasında en çok konuşulanlar arasında güncelliğini koruyor. Özçelik-İş Sendikasının da bu duruma sessiz kaldığını, sözleşme sürecinde işçilerin ekmeğinin büyümediğini ifade eden işçiler taslağı bile görmediklerini söylüyor. Erbosan Boru işçileri; "Pandemide dönüşümlü çalıştık. Kısa çalışma ödeneginden yararlanıldı. Ama işçi birikim falan yapamadı. Aksine geçim derdi arttıkça elindeki-

ni bozduran, çocukların istediklerini alamayan noktaya geldik. Evin temel ihtiyaçları dışında bir harcama yapamadık" ifadelerini kullandı.

'PASTADAN PAY VERMEZLER AMA BİRLİK OLURSAK ALIRIZ'

Listede 37 sıra yukarı sıçrayan Femaş patronu, işçileri çoğu zaman 12 saat çalıştırıyor. "Zenginliklerine zenginlik katıyorlar" diyen Femaş işçileri şunları söylüyor: "İşçi için değişen bir şey yok. Biz 12-13 saat çalışıyoruz. Sabah 07.30'da işbaşı yaptım, akşam saat 20.30'da bıraktım. Yoğun bir çalışma temposu var. Pandeminin başından bu yana böyleydi. Ödenen maaşlar aynı kalıyor. Femaş isterse ilk 500 firma arasında ilk ona girsin, işçi için değişen bir şey yok, olmaz. İşçi nasıl bu kardan payını alır? Birlik olursa. Yoksa patronlar pastadan işçiye pay vermez. Şu an birlik yok. Ama olmayacağı anlamına gelmez."

ISO, sanayi devlerinin ikinci 500'ünü açıkladı

ISO'nun araştırmalarına göre, 2020'deki üretimden net satışları yüzde 21.7 oranında artan İkinci 500'ün ilk sırasında Murat Kablo yer alırken, onu Metal Matris ve RTM Tarım Kimya takip etti.

EKONOMİ SERVİSİ

Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO), "ISO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020" araştırmasına göre, ikinci 500'ün 2020 yılındaki üretimden net satışları yüzde 21,7 artarak 191,1 milyar TL'ye yükseldi.

Istanbul Sanayi Odası (ISO), Mayıs ayında açıkladığı "ISO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020" araştırmasının ardından daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan "ISO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020" araştırmasının sonuçlarını da açıkladı.

Buna göre, ISO İkinci 500'ün 2020 yılındaki üretimden net satışları yüzde 21,7 artarak 157 milyar TL'den 191,1 milyar TL'ye yükseldi. Üretimden net satışlar baz alınarak yapılan ISO İkinci 500'ün 2020 yılı sıralamasına bakıldığında, Murat Ticaret Kablo 578,9 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Murat Ticaret Kablo'yu çok küçük bir farkla ve yine 578,9 milyon TL ile Metal Matris takip ederken, RTM Tarım Kimya 571,5 milyon TL ile üçüncü oldu.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Odamızın en kıymetli çalışmalarından olan

ve 1968 yılından bu yana yaptığımız ISO 500 araştırmamızın ikincisi olan ISO İkinci 500'ü de 1998 yılından bu yana istikrarla yayınlamaya devam ediyoruz. Sanayimizin genel görünümünü en az ISO 500 kadar güçlü bir şekilde ortaya koyan ISO İkinci 500 de bugün artık bizler için Türkiye ekonomisi ve sanayisinin resmini çekmek açısından önem kazanan bir çalışma haline almıştır." ifadelerini kullandı.

ISO İkinci 500'ün her yıl farklı sektör ve illerden katılımıyla aktaran Bahçivan, söz konusu çalışmanın gelecek günlerde ilgili kesimler tarafından ilgiyle inceleneceğini ve farklı sonuçlarıyla kamuoyunda yankı bulacağını belirtti.

Çalışmanın öne çıkan sonuçlarına değinen Bahçivan, şunları kaydetti:

"Pandeminin yaşandığı 2020 gibi zorlu bir yılda, ISO İkinci 500'ün özellikle üretimden net satışlarını reel olarak yüzde 6 artırmış olmasından başlayarak ihracat, istihdam, karlılık, finansman giderleri, teknolojik yapı, AR-GE harcamaları gibi birçok parametrede beklenenden parlak sonuçlar verdiğine tanıklık ediyoruz. Bu noktada satış karlılığından aktif karlılığına, faaliyet karlıklarından FAVÖK performansına kadar birçok karlılık göstergesinde gerçekleşen iyileşmeye de dikkat çekmek istiyorum. ISO İkinci 500 açısından en parlak verileri karlılık tarafında görmemiz nedenlerini sıralayacak

olursak; yıl genelinde emtia fiyatlarının düşük seyretmesi, elverişli kredi koşulları ve özellikle yılın ikinci yarısındaki düşük faiz oranları gibi destekleyici uygulamalar, firmaların operasyonel maliyetlerini sınırlayarak kar marjlarını yüksek tuttu. Bu gelişmelerin özellikle ISO İkinci 500 şirketlerinin öz kaynaklarında yüzde 22 gibi güçlü bir artışı ortaya çıkarmasını umut verici olarak değerlendiriyoruz."

KOBİ'lerin ihracat performansının da belirgin bir şekilde hem Türkiye'den hem de ISO 500 araştırmalarından olumlu anlamda ayrıştığını aktaran Bahçivan, yine ISO İkinci 500'ün istihdam artışının ISO 500'e göre daha güçlü bir oranda, yüzde 4,6 olarak gerçekleşmesinin de önemli bir sonuç olarak değerlendirilmesi gerektiğini bildirdi.

ISO İkinci 500 kapsamında ki şirketlerde orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin toplam payının 2020 yılında 3,1 puan artarak yüzde 29,5'e yükselmesinin de gelecek adına dikkate değer bir gösterge olduğunu belirten Bahçivan, yine de teknoloji ve katma değer yapısında hedeflenen gelişmenin sağlanabilmesi için yeni yatırım ve girişimlere ihtiyacın devam etti-

ğini aktardı.

Bahçivan, ISO İkinci 500'de özellikle finansal açıdan daha fazla iyileşmeye ihtiyacı olan birçok gösterge de olduğunu belirterek, şunları aktardı:

"Örneğin, dönen ve duran varlıkların dağılımı, kaynak yapısı, net döviz pozisyonu, halka açılma eğilimleri, AR-GE yapabileme istek ve kabiliyetleri gibi... Son olarak, ISO İkinci 500 verileri, Türk sanayisinin uygun finansman koşulları bulduğu zaman sağlıklı büyüme yolunda üretimin gücüne güç katmaya hazır olduğunu ortaya koymuştur.

Bu tablo aynı zamanda, 2020 yılındaki zorlu koşullar altında KOBİ'lerin yönetim becerilerini önemli ölçüde artırmış olduklarını göstermesi açısından da değerlidir. Temennimiz, bu şirketlerimizin performansının Türkiye geneline yansımaları ve bu pozitif tablonun gelecek dönemde de sürdürülebilir olmasıdır. Her zaman söylediğimiz gibi elverişli finansman ülkemiz ekonomisinin, üretiminin ve dinamizminin korunmasının en önemli faktörüdür. ISO İkinci 500'ün sonuçlarına bu açıdan bakıldığında KOBİ'lerimizin ortaya koyduğu güçlü potansiyelin daha fazla teşvik edilmesi gerekmektedir."

En zorlu yıldan çok kârlı çıktılar

KOBİ'lerin ağırlıkta olduğu 'İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' araştırmasına göre, 2019'dan 2020'ye kârlar yüzde 90.2 yükseldi

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, pandeminin yaşandığı 2020 gibi zorlu bir yılda, en parlak verilerin kârlılık tarafında geldiğine dikkat çekti

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO), 'İSO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu - 2020' araştırmasına göre, ikinci 500'ün 2020 yılındaki üretimden net satışları yüzde 21.7 artarak 191.1 milyar TL'ye yükseldi. Mayıs'ta duyurulan '500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ardından daha çok KOBİ niteliğindeki 'İkinci 500' araştırmasının sonuçları da açıklandı.

Üretimden net satışlar baz alınarak yapılan **İSO İkinci 500**'ün 2020 yılı sıralamasına bakıldığında, Murat Ticaret Kablo 578.9 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Murat Ticaret Kablo'yu yine 578.9 milyon TL ile Metal Matris takip ederken, RTM Tarım Kimya 571.5 milyon TL ile üçüncü oldu.

Pandemiye rağmen

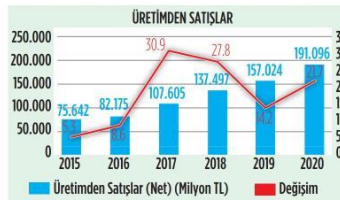
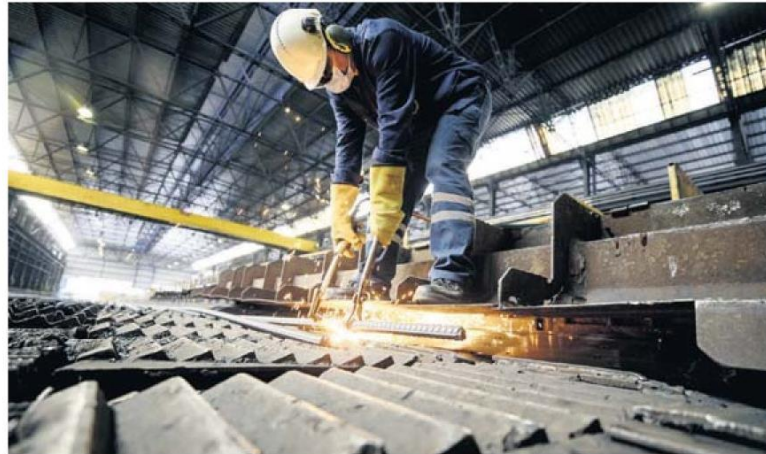
İSO Başkanı Erdal Bahçivan, çalışmanın öne çıkan sonuçları için şunları kaydetti:

"Pandeminin yaşandığı 2020 gibi zorlu bir yılda, **İSO İkinci 500**'ün özellikle üretimden net satışlarını reel olarak yüzde 6 artırmış olmasından başlayarak ihracat, istihdam, kârlılık, finansman giderleri, teknolojik yapı, Ar-Ge harcamaları gibi birçok parametrede beklenenden parlak sonuçlar verdiğiğine tanıklı ediyoruz. Bu noktada satış kârlılığında aktif kârlılığın, faaliyet kârlılığının FAVÖK performansına kadar birçok kârlılık göstergesinde gerçekleşen iyileşmeye de dikkat çekmek istiyorum."

Neden kâr önde?

Bahçivan **İSO İkinci 500** açısından en parlak verilerin kârlılık tarafında olmasının nedenlerini şöyle sıraladı:

"Yıl genelinde emtia fiyatlarının düşük seyretmesi, elverişli kredi koşulları ve özellikle yılın ikinci yarısındaki düşük faiz oranları gibi destekleyici uygulamalar, firmaların operasyonel maliyetlerini sınırlayarak kâr marjlarını yüksek tuttu. Bu gelişmelerin özellikle **İSO İkinci 500** şirketlerinin öz kaynaklarında yüzde 22 gibi güçlü bir artış ortaya çıkarmasını umut verici olarak değerlendiriyoruz."

2019 Sıra No	2020 Sıra No	Kuruluş	Üretimden Satışlar (Net)(TL)
-	1	Murat Ticaret Kablo	578.896.621
103	2	Metal Matris	578.871.834
97	3	RTM Tarım Kimya	571.472.746
72	4	Arbel Bakliyat Hububat	571.249.292
60	5	Söke Değirmencilik	570.935.916
126	6	Telateks Tekstil Ürünleri	570.025.928
-	7	Kangal Termik Santral Elektrik Üretim	569.401.801
70	8	Yılmaz Redüktör	566.014.388
-	9	-	-
27	10	Mes Yağı ve Gıda	563.908.295

	2018			2019			2020			Değişim (%)		
	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	Oran	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	Oran	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	Oran	2018/2017	2019/2018	2020/2019
Çalışan Sayısı (Kisi)	228.313	237.586	248.485	-1,4	4,1	4,6						
Ödenen Maaş ve Ücretler (Milyon TL)	13.517	16.998	18.806	14,5	25,8	10,6						

	2018		2019		2020		Değişim (%)		
	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	2018/2017	2019/2018	2020/2019
Üretimden Satışlar (Net)	137.497	-	157.024	-	191.096	-	27,8	14,2	21,7
Faaliyet Kârı (Zararı)	19.009	12,1	16.829	9,4	28.793	13,1	51,7	-11,5	71,1
Finansman Giderleri	9.999	6,4	7.989	4,5	9.371	4,3	86,5	-20,1	17,3
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kâr (EBITDA)	23.220	14,7	21.921	12,3	34.167	15,5	39,8	-5,6	55,9
Dönem Kârı (Zararı) (V.Ö.)	8.972	5,7	10.554	5,9	20.070	9,1	21,5	17,6	90,2

İhracatta ilk 500'ü solladılar

KOBİ'lerin ihracat performansının da belirgin bir şekilde hem Türkiye'den hem de **İSO 500** araştırmalarından olumlu anlamda ayrıştığını aktaran Bahçivan, yine **İSO İkinci 500**'ün istihdam artışının **İSO 500**'e göre daha güçlü bir oranda, yüzde 4,6 olarak gerçekleşmesinin de önemli bir sonuç

olarak değerlendirilmesi gerektiğini bildirdi.

Bahçivan **İSO İkinci 500** kapsamındaki şirketlerde orta - yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** toplam payının 2020 yılında 3,1 puan artarak yüzde 29,5'e yükselmesinin de gelecek adına dikkate değer bir göstere olduğunu belirtti.

'Uygun finansmanla daha güçlenirler'

Erdal Bahçivan

İSO İkinci 500'de özellikle finansal açıdan daha fazla iyileşmeye ihtiyacı olan birçok göstere de olduğunu belirten

Erdal Bahçivan, şunları aktardı:

"Örneğin, dönen ve duran varlıkların dağılımı, kaynak yapısı, net döviz pozisyonu, halka açılma eğilimleri, Ar-Ge yapabileme istek ve kabiliyetleri gibi... **İSO İkinci 500** verileri, Türk **sanayisinin** uygun finansman bulunduğu zaman sağlıklı büyüme yolunda üretimin gücüne güç katmaya hazır olduğunu ortaya koymuştur. Bu tablo aynı zamanda, 2020'deki zorlu koşullarda KOBİ'lerin yönetim becerilerini önemli ölçüde artırmış olduklarını göstermesi açısından da değerli.

Elverişli finansman ülkemiz ekonomisinin, üretiminin ve dinamizminin korunmasının en önemli faktörüdür. **İSO İkinci 500**'ün sonuçlarına bu açıdan bakıldığında KOBİ'lerimizin ortaya koyduğu güçlü potansiyelin daha fazla teşvik edilmesi gerekmektedir."

SANAYİNİN KOBİ'LERİNDEN GÜÇLÜ PERFORMANS

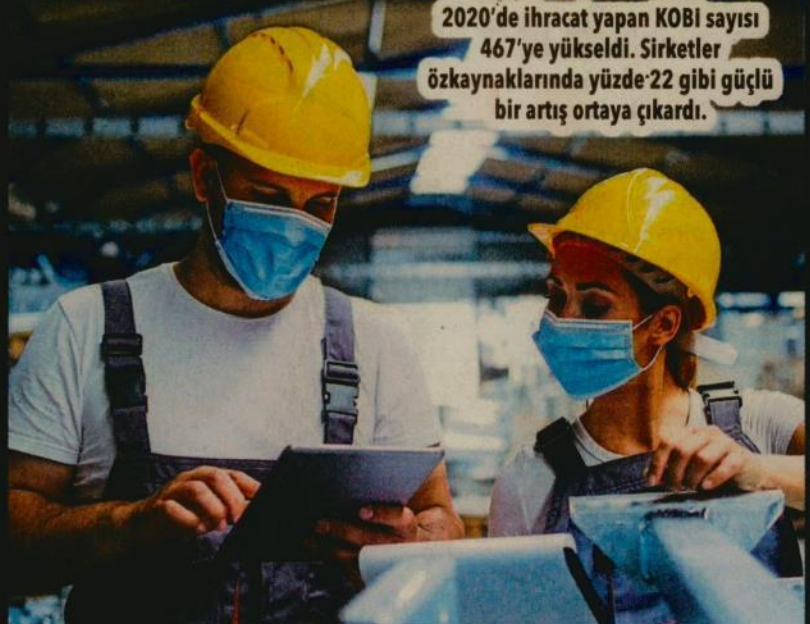
Pandemi nedeniyle birçok işletmede kapanma ve üretim yavaşlamasının görüldüğü 2020 yılında, iç ve dış talepteki dalgalanmaya rağmen **sanayinin** KOBİ'leri hem kârlılık hem de satışta patlama yaşadı. Kârlılık yüzde 71.1, üretimden satışlar ise yüzde 21.7 arttı.

LİDER MURAT TİCARET

Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO) 'ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2020' araştırması açıklandı. Üretimden satış büyüklüğüne göre en büyük kuruluş, 578.9 milyon lira ile Murat Ticaret Kablo oldu. Onu ikinci sırada küçük farkla 578.9 milyon lira ile Metal Matris takip etti. Üçüncü sırada ise 571.5 milyon lira ile RTM Tarım Kimya yer aldı. 2020'de firmaların toplam üretimden satışları yüzde 21.7 artışla 157 milyar liradan 191.1 milyar liraya ulaştı.

28.8 MİLYAR LIRAYA CIKTI

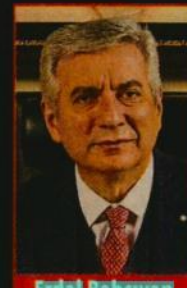
Daha çok küçük ve orta büyüklükteki işletmeleri (KOBİ) kapsayan **ISO İkinci 500'**de toplam faaliyet kârı büyüklüğü 2019 yılında 16.8 milyar lira iken, 2020'de yüzde 71.1'lik artışla çok yüksek bir büyüme sergiledi ve 28.8 milyar liraya ulaştı. Yıl genelinde emtia fiyatlarının düşük seyretmesi, elverişli kredi koşulları ve özellikle yılın ikinci yarısındaki düşük faiz oranları gibi destekleyici uygulamalar, firmaların operasyonel maliyetlerini sınırlayarak kâr marjlarını yüksek tutmasını sağladı.

2020'de ihracat yapan KOBİ sayısı 467'ye yükseldi. Şirketler özkaynaklarında yüzde 22 gibi güçlü bir artış ortaya çıkardı.

İLK 10'DA KİMLER VAR?

Şirket	Üretimden satışlar (net/TL)
Murat Ticaret	578.896.621
Metal Matris	578.871.834
RTM Tarım	571.472.746
Arbel Bakliyat	571.249.292
Söke Değirmencilik	570.935.916
Telateks Tekstil	570.025.928
Kangal Termik Santral	569.401.801
Yılmaz Redüktör	566.014.388
İsminin açıklanmasını istemiyor	-
Mes Yağ ve Gıda	563.908.295

Erdal Bahçivan

PARLAK SONUÇLARA ULAŞILDI

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, sonuçlara ilişkin şu değerlendirmeyi yaptı: "Zorlu bir yılda **ISO İkinci 500'**ün özellikle üretimden net satışlarını reel olarak yüzde 6 artırmış olmasından başlayarak ihracat, istihdam, kârlılık, finansman giderleri, teknolojik yapı, araştırma geliştirme

(Ar-Ge) harcamaları gibi birçok parametrede beklenenden parlak sonuçlar verdiğine tanıklık ediyoruz. Satış kârlılığında aktif kârlılığın, faaliyet kârlılığının faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr (FAVÖK) performansına kadar birçok kârlılık göstergesinde gerçekleşen iyileşme dikkat çekici."

FAALİYET KÂRINI %70 BÜYÜTEN ŞİRKETLERİN BORCU 130 MİLYAR TL'Yİ AŞTI KÂRINI ARTIRAN SANAYİCİ UCUZ KREDİYE KOŞTU

Sanayi sektörünün ikinci 500'ü açıklandı. 2020'de net satışlarını artırırken borçlarını da yüzde 30'un üzerinde büyüten **sanayi** şirketleri, pandeminin ilk yılını borçlu ama kârlı geçirdiler

Pandemi etkisi ile iç ve dış pazarlarda dalgalı bir seyir izleyen 2020'de ekonomik krizin etkilerini de derinden hisseden sa-

Sayime BAŞCI

yükseldi. İSO İkinci 500'ün üretimden net satışlarının reel büyümesi ise yüzde 6.2 oranında gerçekleşti. 500 şirketin 2019 yılında 97.6 milyar TL olan borçla-

rı ise yüzde 33.5 ile keskin bir çıkış göstererek 130.4 milyar TL'ye ulaştı. Bu dönemde borçlarla birlikte şirketler kârları da katladı. 2020'de finansman giderleri mutlak büyüklük olarak yüzde 17.3 oranında artışla 9.4 milyar TL'ye yükselirken faaliyet kârları ise yüzde 71.1 ile çok yüksek bir büyüme sergiledi ve 28.8 milyar TL'ye çıktı.

SON 22 YILIN ZİRVESİ

Üretimden net satışlar baz alınarak yapılan İSO İkinci 500'ün 2020 yılı sıralamasına bakıldığında, Murat Ticaret Kablo 578.9 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Onu çok küçük bir farkla ve yine 578.9 milyon TL ile Metal Matris takip ederken, RTM Tarım Kimya 571.5 milyon TL ile üçüncü oldu. 2020 yılında İSO İkinci 500'de kâr eden kuruluş sayısı 430'dan 443'e yükselirken zarar eden kuruluş sayısı 70'ten 57'ye geriledi. Böylece kâr eden kuruluş sayısı 1998-2020 döneminin en yüksek rakamına ulaştı. Yüksek kârlara rağmen şirketlerin istihdamı yüzde 4.6 oranında artarken, ödenen ücretler ise 10.6 oranında artış gösterdi.

nayi sektörü, geçen yılı artan kârlara rağmen borçlanarak kapattı. Salgına rağmen büyüme rakamlarını korumaya çalışan orta ölçekli **sanayi** şirketlerinin bir yılda borçları yüzde 30'un üzerinde artış gösterdi. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** tarafından açıklanan "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020" araştırmasının sonuçlarına göre, listede yer alan şirketlerin üretimden net satışları yüzde 21.7 oranında artarak 157 milyar TL'den 191.1 milyar TL'ye

ARAŞTIRMADA ÖNE ÇIKANLAR

■ Listedeki şirketlerin ihracatı yüzde 1.2 artarak 9.9 milyar dolara yükseldi.

■ Halka açık kuruluşların sayısı 11 azalarak 24'e indi.

■ İSO İkinci 500'ün bu yılki listesine 119 yeni **sanayi** kuruluşu girdi. Bunlardan 30 tanesi İSO 500'den İSO İkinci 500'e düşen şirketlerden oluştu.

■ İSO İkinci 500 listesinden İSO 500'e çıkan firma sayısı ise 39.

İKİNCİ 500'DE İLK 10 ŞİRKET

Sıra	Şirket	Üretimden Satışlar (TL)
1	Murat Ticaret Kablo AŞ	578.896.621
2	Metal Matris AŞ	578.871.834
3	RTM Tarım AŞ	571.472.746
4	Arbel Bakliyat	571.249.292
5	Söke Değirmencilik	570.935.916
6	Telateks Tekstil	570.025.928
7	Kangal Termik Santral	569.401.801
8	Yılmaz Redüktör	566.014.388
9	-	-
10	Mes Yağ	563.908.295

DÜŞÜK FAİZLE KREDİYE KOŞTULAR

ARAŞTIRMANIN sonuçlarını değerlendiren **İstanbul Sanayi Odası** Başkanı **Erdal Bahçivan**, şirketlerin yükselen kâr marjlarına dikkat çekerek, "İSO İkinci 500 açısından en parlak verileri kârlılık tarafında görmemizin nedenlerini sıralayacak olursak, yıl genelinde emtia fiyatlarının düşük seyretmesi, elverişli kredi koşulları ve özellikle yılın ikinci yarısındaki düşük

faiz oranları gibi destekleyici uygulamalar, firmaların operasyonel maliyetlerini sınırlayarak kâr marjlarını yüksek tuttu" diye konuştu. Bu noktada şirketlerin artan borçluluk oranına rağmen Bahçivan, dönen ve duran varlıkların dağılımı, kaynak yapısı, net döviz pozisyonu, halka açılma eğilimleri gibi alanların gelişime ihtiyaç duyduğunu dile getirdi.

İSO İKİNCİ 500'ÜN SATIŞLARI %21,7 ARTTI

KOBİ'ler finansman bulursa daha hızlı uçacak!

İstanbul Sanayi Odası (İSO), mayıs ayında açıkladığı 'İSO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020' araştırmasının ardından daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan 'İSO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020' araştırmasının sonuçlarını da açıkladı. Buna göre, İSO İkinci 500'ün 2020 yılındaki üretimden net satışları yüzde 21,7 artarak 157 milyar TL'den 191,1 milyar TL'ye yükseldi. Üretimden net satışlarda Murat Ticaret Kablo 578,9 milyon TL ile listede ilk sırayı alırken, Murat Ticaret Kablo'yu küçük bir farkla ve yine 578,9 milyon TL

ile Metal Matris takip etti. RTM Tarım Kimya 571,5 milyon TL ile üçüncü oldu. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan "Pandeminin yaşandığı 2020 gibi zorlu bir yılda, İSO İkinci 500'ün özellikle üretimden net satışlarını reel olarak yüzde 6 artırmış olmasından başlayarak ihracat, istihdam, kârlılık, finansman giderleri, teknolojik yapı, AR-GE harcamaları gibi birçok parametrede beklenenden parlak sonuçlar verdiğine tanıklık ediyoruz. İSO İkinci 500 şirketlerinin öz kaynaklarında yüzde 22 gibi güçlü bir artışı ortaya çıkarmasını umut verici olarak değerlendiriyoruz"

Erdal Bahçivan

dedi. İSO İkinci 500'ün istihdam artışının İSO 500'e göre daha güçlü bir oranda, yüzde 4,6 olarak gerçekleştiğine işaret eden Bahçivan, şöyle konuştu: Elverişli finansman ülkemiz ekonomisinin, üretiminin ve dinamizminin korunmasının en önemli faktörüdür. İSO İkinci 500'ün sonuçlarına bu açıdan bakıldığında KOBİ'lerimizin ortaya koyduğu güçlü potansiyelin daha fazla teşvik edilmesi gerekmektedir.

İstanbul Sanayi Odası: KOBİ'lerin net satışları yüzde 22 arttı

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (ISO), "ISO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020" araştırmasına göre, ikinci 500'ün 2020 yılındaki üretimden net satışları yüzde 21,7 artarak 191,1 milyar TL'ye yükseldi. **İstanbul Sanayi Odası (ISO)**, mayıs ayında açıkladığı "**ISO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-**

2020" araştırmasının ardından daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan "**ISO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020"** araştırmasının sonuçlarını da açıkladı. Buna göre, **ISO İkinci 500'ün 2020 yılındaki üretimden net satışları yüzde 21,7 artarak 157 milyar TL'den 191,1 milyar TL'ye yükseldi.**

Yabancı sermaye kuruluşları fabrikaları kapatıyor

2009 yılında ISO 500 listesinde 153 olan yabancı sermayeli şirket sayısı, 110'a kadar geriledi. 2019'dan 2020'ye geçişte yaşanan düşüş ise son yılların en büyük düşüşü oldu. 11 yılda 43 yabancı şirket ilk 500'den düştü. Türk sanayi sektöründe önemli rolü bulunan yabancı sermayeli şirketlerin sayısı düşüşünü sürdürüyor. ISO 500 listesinden derlenen rakamlara göre, 2009'da 153

olan yabancı sermayeli şirket sayısı, 2020'de 110'a kadar geriledi. 2009'dan itibaren kademeli olarak bir düşüş söz konusu. 2018'de kademeli gerileme tersine dönmüş, yabancı sermayeli sayısı 2 adet artarak 117'ye çıkmıştı. 2019'da da bu sayı korunmuştu. Ancak 2019'dan 2020'ye geçişte yaşanan 7 şirketlik düşüş son yılların en önemli düşüşü olarak kayıtlara geçti.

'İkinci 500'ün net satışları 200 milyar TL'ye dayandı

İSO, "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020"nin sonuçlarını açıkladı. İkinci 500'ün 2020'deki üretimden net satışları yüzde 21,7 artarak 191,1 milyar TL'ye yükseldi.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, 2020'de pandemiye rağmen birçok parametrede beklenenden parlak sonuçlar görüldüğünü söyledi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO), Mayıs ayında açıkladığı "İSO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020" araştırmasının ardından daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan "İSO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020" araştırmasının sonuçlarını da açıkladı. Buna göre, İSO İkinci 500'ün 2020 yılındaki üretimden net satışları yüzde 21,7 artarak 157 milyar TL'den 191,1 milyar TL'ye yükseldi.

Üretimden net satışlar baz alınarak yapılan İSO İkinci 500'ün 2020 yılı sıralamasına bakıldığında, Murat Ticaret Kablo 578,9 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Murat Ticaret Kablo'yu çok küçük bir farkla ve yine 578,9 milyon TL ile Metal Matris takip ederken, RTM Tarım Kimya 571,5 milyon TL ile üçüncü oldu.

"ÖNEM KAZANAN BİR ÇALIŞMA"

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, "Odamızın en kıymetli çalışmalarından olan ve 1968 yılından bu yana yaptığımız İSO 500 araştırmanın ikincisi olan İSO İkinci 500'ü de 1998 yılından bu yana istikrarla yayınlamaya devam ediyoruz. Sanayimizin genel görünümünü en az İSO 500 kadar güçlü bir şekilde ortaya koyan İSO İkinci 500 de bugün artık bizler için Türkiye ekonomisi ve sanayisinin resmini çekmek açısından önem kazanan bir çalışma haline almıştır" ifadelerini kullandı.

İSO İkinci 500'ün her yıl farklı sektör ve illerden katılımla marka değerini güçlendirdiğini aktaran Bahçivan, söz konusu çalışmanın gelecek günlerde ilgili kesimler tarafından ilgiyle inceleneceğini ve farklı sonuçlarıyla kamuoyunda yankı bulacağını belirtti.

"PARLAK SONUÇLARA TANIKLIK EDİYORUZ"

Çalışmanın öne çıkan sonuçlarına değinen Bahçivan, şunları kaydetti: "Pandeminin yaşandığı 2020 gibi zorlu bir yılda, İSO İkinci 500'ün özellikle üretimden net satışlarını reel olarak yüzde 6 arttırmış olmasından başlayarak ihracat, istihdam, karlılık, finansman giderleri, teknolojik yapı, AR-GE harcamaları gibi birçok

parametrede beklenenden parlak sonuçlar verdiğine tanıklık ediyoruz. Bu noktada satış karlılığından aktif karlılığına, faaliyet karlarından FAVÖK performansına kadar birçok karlılık göstergesinde gerçekleşen iyileşmeye de dikkat çekmek istiyorum. İSO İkinci 500 açısından en parlak verileri karlılık tarafında görmemizin nedenlerini sıralayacak olursak; yıl genelinde emtia fiyatlarının düşük seyretmesi, elverişli kredi koşulları ve özellikle yılın ikinci yarısındaki düşük faiz oranları gibi destekleyici uygulamalar, firmaların operasyonel maliyetlerini sınırlayarak kar marjlarını yüksek tuttu. Bu gelişmelerin özellikle İSO İkinci 500 şirketlerinin öz kaynaklarında yüzde 22 gibi güçlü bir artışı ortaya çıkarmasını umut verici olarak değerlendiriyoruz."

ÜRETİMİN GÜCÜNE GÜÇ KATACAK

Bahçivan, İSO İkinci 500'de özellikle finansal açıdan daha fazla iyileşmeye ihtiyacı olan birçok gösterge de olduğunu belirterek, şunları aktardı: "Örneğin, dönen ve duran varlıkların dağılımı, kaynak yapısı, net döviz pozisyonu, halka açılma eğilimleri, AR-GE yapabileme istek ve kabiliyetleri gibi... Son olarak, İSO İkinci 500 verileri, Türk sanayisinin uygun finansman koşulları bulunduğu zaman sağlıklı büyüme yolunda üretimin gücüne güç katmaya hazır olduğunu ortaya koymuştur. Bu tablo aynı zamanda, 2020 yılındaki zorlu koşullar altında KOBİ'lerin yönetim becerilerini önemli ölçüde artırmış olduklarını göstermesi açısından da değerlidir.

"KOBİ'LERİMİZ DAHA FAZLA TEŞVİK EDİLMELİ"

Temennimiz, bu şirketlerimizin performansının Türkiye geneline yansması ve bu pozitif tablonun gelecek dönemde de sürdürülebilir olmasıdır. Her zaman söylediğimiz gibi elverişli finansman ülkemiz ekonomisinin, üretiminin ve dinamizminin korunmasının en önemli faktörüdür. İSO İkinci 500'ün sonuçlarına bu açıdan bakıldığında KOBİ'lerimizin ortaya koyduğu güçlü potansiyelin daha fazla teşvik edilmesi gerekmektedir."

Erdal Bahçivan

Küçükler 'esaslı' çıktı

Istanbul Sanayi Odası'nın (İSO), Türkiye'nin ikinci 500 büyük sanayi kuruluşları, 2020 sonuçlarını açıkladı. Buna göre, üretimden net satışları yüzde 21,7 artarak 157 milyar TL'den 191,1 milyar TL'ye yükseldi. Listede, üretimden net satışlara göre Murat Ticaret Kablo 578,9 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Murat Ticaret Kablo'yu çok küçük bir farkla ve yine 578,9 milyon TL ile Metal Matris takip ederken, RTM Tarım Kimya 571,5 milyon TL ile üçüncü oldu.

Erdal
Bahçıvan

ÖZKAYNAKLARI UMUT VERDİ

İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, şunları kaydetti: "Pandeminin yaşandığı 2020 gibi zorlu bir yılda, İSO İkinci 500'ün özellikle üretimden net satışlarını reel olarak yüzde 6 arttırmış olmasından başlayarak ihracat, istihdam, karlılık, finansman giderleri, teknolojik yapı, AR-GE harcamaları gibi birçok parametrede beklenenden parlak sonuçlar verdiğine tanıklık ediyoruz. Özellikle öz kaynaklarında yüzde 22 gibi güçlü bir artışı, umut verici olarak değerlendiriyoruz."

KOBİ'lerin ihracat performansının da hem Türkiye'den hem İSO 500'de olumlu ayrıştığını aktaran Bahçıvan, İkinci 500'ün istihdam artışının İSO 500'e göre yüzde 4,6 ile güçlü oranda arttığını, orta-yüksek ve yüksek teknolojide yüzde 29,5'e ulaştığını sözlerine ekledi.